

A young woman with blonde hair tied back, wearing safety goggles and a dark blue work shirt, is focused on operating a large industrial machine in a workshop. She is holding a tool or handle. In the background, other students in similar attire are working at different machines, creating a busy educational environment.

■ Epx-reformen i Syddanmark: Uddannelsesanalyse 2025

September 2025
Opdateret oktober 2025

Rapporten er opdateret i oktober 2025 med følgende:

- I afsnit **7.2 Overgang fra FGU til anden uddannelse** er figurerne 29, 30, 31, 32, 33, 34 og 35 opdaterede, så de kun indeholder fuldførte forløb, hvor de i tidligere version indeholdt både afbrudte og fuldførte forløb på FGU.

Dette er Region Syddanmarks publikation
Epx-reformen i Syddanmark: Uddannelsesanalyse 2025

Publikationen kan hentes på Region Syddanmarks hjemmeside.

Udarbejdet for Region Syddanmark af

Pluss.

www.pluss.dk

Fotos: Shutterstock

Indhold

1	Indledning	2
1.1	Læsevejledning	3
2	Hovedresultater og opmærksomhedspunkter	4
2.1	Hovedresultater	4
2.2	Databaserede opmærksomhedspunkter knyttet til målgruppen for epX	5
3	Elevgrundlag: Den demografiske udvikling	7
3.1	Udvikling i elevgrundlag fra 2010 til 2040	7
3.2	Udvikling i antal afgangselever fra 9. klasse fra 2024 til 2040	10
4	Kvalifikationer fra grundskolen: Konsekvenser af øgede adgangskrav	13
4.1	Karaktergennemsnit ved de bundne prøver i 9. klasse fra 2018 til 2024	14
4.2	Retskrav på optagelse med gældende adgangskrav og med de øgede adgangskrav	17
4.3	Størrelsen på det potentielle elevgrundlag for epX	23
4.4	Kendetegn ved epX-målgruppen	24
5	De unges ønsker: Søgning til ungdomsuddannelser	26
5.1	De unges søgning til ungdomsuddannelser efter 9. eller 10. klasse	26
5.2	Søgning mod efterskole	30
6	Tilgang: Hvilken uddannelse de unge starter på	31
6.1	Hvor de unge er i skoleåret efter afsluttet 9. eller 10. klasse	31
6.2	Tilgang til de forskellige typer 10. klasse	34
7	FGU - tilgange, overgange og konsekvenser af epX	35
7.1	Nuværende antal elever på FGU og antal efter retskrav på FGU	35
7.2	Overgang fra FGU til anden uddannelse	37
7.2.1	Overgang fra FGU til anden uddannelse fordelt på de enkelte FGU-institutioner	38
8	Frafald og omvalg	42
8.1	Frafald på de gymnasiale uddannelser	42
8.2	Frafald på erhvervsfaglige uddannelser	45
8.3	Frafald på alle uddannelser pga. mangelfuld afgangsprøve eller lavt karaktergennemsnit fra grundskolen	47
9	Afstand til ungdomsuddannelser	50
9.1	Afstand fra den unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de faktisk går på	50
9.2	Afstand til en relevant ungdomsuddannelse nærmere den unges bopæl, end den valgte 51	
	Bilag 1 Unge fordelt på sogne i 2025, 2030 og 2035	56



1 Indledning

Et regionalt ungdomsuddannelseslandskab under forandring

Landskabet af ungdoms- og voksenuddannelserne vil være under grundlæggende forandring i de kommende år. Foruden den demografiske udvikling, som i sig selv kræver tilpasninger af institutionslandskabet, har Folketinget vedtaget en taxameterjustering, og regeringen har indgået en aftale med SF og DF, der sikrer etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx). Aftalen betyder en omfattende reform af ungdomsuddannelserne. En reform, som i 2030 ikke blot vil ændre udbuddet af ungdomsuddannelser i hele landet, men også grundlæggende forandre institutionslandskabet.

Uddannelsesreformens påvirkning af de unges muligheder og valg

Region Syddanmark ønsker med denne analyse at give et nuanceret og kvalificeret bud på elevgrundlaget for epX, de øvrige gymnasiale uddannelser og FGU lokalt i de enkelte dele af Syddanmark.

Den kommende ændring af adgangskravene til de gymnasiale uddannelser og etableringen af en ny epX uddannelse vil medføre betydelige forandringer for de unge. Analysen er med til at kaste lys over størrelse og kendetegn for den potentielle målgruppe for epX, samt hvordan reformen kan komme til at påvirke de unges muligheder og valg. Det indebærer:

- Hvor mange der med de nye krav forventeligt ikke længere ville kunne optages på stx, hhx eller htx. Disse vil i givet fald være i den potentielle målgruppe for epX.
- Hvor mange af de unge, som i dag vælger hf, 10. klasse, eux og GF1 (uddannelsesmuligheder, der nedlægges i den form, vi kender det), som forventeligt vil blive berørt af de skærpede adgangsbetingelser. Vi er interesserede i at belyse hvor mange af dem, der vil kunne vælge frit også efter epX-reformen.
- Hvordan unge i målgruppen for epX er geografisk fordelt i Syddanmark, hvilke afstande de har til ungdomsuddannelser – nu og fremadrettet – samt hvor stor målgruppen forventes at være ved reformens indførelse i 2030.

Disse indsigter er centrale i Region Syddanmarks ønske om at bidrage til, at alle unge har reelle og gode adgangsmuligheder til uddannelse, uanset baggrund og bopæl.

De parametre, der indgår i analysen, er opgjort på sogne, kommunalt, regionalt og nationalt niveau og fungerer dermed som et redskab til at forstå, følge og reagere på tendenser, udfordringer og potentialer på tværs af Syddanmark og for Syddanmark set i forhold til resten af landet. Dermed skabes både overblik og mulighed for sammenligning, som giver aktører på tværs af kommuner, uddannelsesinstitutioner og politiske fora et fælles vidensgrundlag for at styrke samarbejdet om unges uddannelsesmuligheder i Syddanmark.

God læselyst.

1.1 Læsevejledning

Analysen er bygget op i forskellige kapitler, der samlet beskriver elevgrundlaget for epX, de øvrige gymnasiale uddannelser og FGU, opgjort på sogn, kommunalt, regionalt og nationalt niveau. I hvert kapitel er de relevante parametre beskrevet med data.

Kapitel 2 Hovedresultater og opmærksomhedspunkter opsummerer, hvad data viser på de enkelte parametre, samt de opmærksomhedspunkter, der umiddelbart kan udledes heraf.

Det fremtidige elevgrundlag i Syddanmark er beskrevet i **kapitel 3 Elevgrundlag**: Den demografiske udvikling. I **kapitel 4 Kvalifikationer fra grundskolen**: Konsekvenser af øgede adgangskrav ser vi på hvor mange, der kan klare/ikke kan klare de nye adgangskrav til epX og de gymnasiale uddannelser. I **kapitel 5 De unges ønsker: Søgning til ungdomsuddannelse** vises hvilke uddannelser, de unge i dag søger mod. Da søgetal ikke nødvendigvis er ensbetydende med hvilken uddannelse, de unge rent faktisk starter på, beskriver vi i **kapitel 6 Tilgang**: Hvilken uddannelse de unge starter på hvilke ungdomsuddannelser, de unge går på i starten af første skoleår efter 9. klasse.

Med epX-reformen følger, at elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen eller falder fra et uddannelsesstilbud i skoleåret efter 9. klasse, kan starte på FGU uden først at blive henvist fra kommunen. I **kapitel 7 FGU - tilgange, overgange og konsekvenser af epX** beskrives dels hvor mange elever, der går på FGU i Syddanmark og hvor mange flere, der kan forventes som følge af retskravet på FGU, dels hvilke uddannelsesvalg, de nuværende elever træffer efter FGU.

I **kapitel 8 Frafald og omvalg** ser vi på frafald fra de enkelte uddannelser, samt de omvalg som en del unge foretager, når de afbryder deres uddannelse.

Afstand kan måske påvirke de unges valg og frafald, hvorfor vi i **kapitel 9 Afstand til ungdomsuddannelser** beregner afstande fra de unges bopæl, bl.a. til de ungdomsuddannelser, de går på i dag.

2 Hovedresultater og opmærksomhedspunkter

2.1 Hovedresultater

Det er selvsagt vanskeligt at forudsige, hvad epX-reformen får af konsekvenser for Syddanmark – ikke mindst i forhold til det fremtidige uddannelses- og institutionslandskab samt de søge- og gennemførelsesmønstre, som det vil afføde.

En helt central faktor er imidlertid den reelle målgruppe/elevgrundlag for epX i fremtiden, idet elevgrundlaget for de enkelte epX-udbud er en kritisk forudsætning for socialt, økonomisk og fagligt bæredygtige kvalitetsuddannelser.

Analysen viser, at i alle syddanske landsdele falder antallet af 15-18-årige fra 2025 til 2040, samt at der er et særlig stort fald i Sydvestjylland (17,2 %) og Sønderjylland (21,2 %). Analysen viser også udviklingen i antallet af 15-18-årige på kommuneniveau, samt på sogneniveau (bilag 1).

Da karakterkravene til de gymnasiale uddannelser skærpes fra 2030, er det relevant at se på udviklingen i de syddanske unges kvalifikationer fra grundskolen. Analysen viser, at i de fleste syddanske kommuner er karaktergennemsnittet ved de bundne prøver i 9. klasse siden 2018/2019 faldet for både drenge og piger.

Kvalifikationer fra grundskolen har betydning for, om de unge har retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse. 23 % af alle elever, der i april 2023 gik i 9. klasse i Syddanmark, forlod grundskolen uden at kunne opfylde krav til optagelse på en ungdomsuddannelse med de gældende adgangskrav. I praksis kommer en del af disse elever alligevel ind på en ungdomsuddannelse, enten gennem optagelsesprøver eller senere via 10. klasse, FGU m.v.

De skærpede karakterkrav til de gymnasiale uddannelser, betyder, at 14 % af de nuværende gymnasieelever ikke ville kunne komme ind, hvis kravet på 6,0 var gældende i dag. Der er væsentlige forskelle mellem landsdelene. I Sønderjylland er det 16 %, som ikke ville kunne komme ind ved et karakterkrav på 6,0, mens det er 11 % i Trekantområdet.

Ser vi på dem, der i dag går på en af de uddannelser¹, som bliver nedlagt til fordel for epX, er der en del, som har et karaktergennemsnit på 5,0 eller derover – og dermed opfylder det gældende adgangskrav til stx, hhx og htx. I alt har 48 % af eleverne på de uddannelser, der bliver nedlagt, aktivt valgt en anden uddannelse end en af de tre gymnasiale. Bliver de usikre på de uddannelser, der bliver nedlagt og derfor inden 2030 begynder at søge stx, hhx eller htx, vil det have betydning for epX-målgruppen.

Når karakterkravet fra 2030 stiger til 6,0, vil 34 % af dem, der i dag går på en af de uddannelser, der bliver nedlagt, stadig kunne opfylde kravet. Så selvom andelen bliver mindre, vil der stadig være godt en tredjedel, som kan vælge frit. Andelen med valgfrihed efter de skærpede krav, er størst blandt unge med bopæl i Trekantområdet og på Fyn.

Med den i analysen anvendte definition af epX-målgruppen², er der i 2023 16.800 syddanske

¹ 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux og GF1

² Vi definerer målgruppen, som dem, der i dag går i 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux og GF1, samt de elever på stx, hhx og htx, der ikke opfylder de øgede adgangskrav til disse uddannelser.

unge i målgruppen. En fremskrivning til 2030, hvor vi har taget højde for faldende ungdomsårgange, viser, at epX-målgruppen til den tid vil være cirka 15.657 unge. Det skal dog bemærkes, at epX-målgruppen reelt kan blive både større og mindre afhængig af hvilke adfærdsændringer, opstarten af epX giver anledning til for de unge. Herunder dels om unge i epX-målgruppen med valgfrihed i stedet søger mod stx, hhx eller htx, dels om unge, som ellers ville vælge en tre-årig gymnasial uddannelse, oplever epX som et interessant tilbud.

EpX-reformen indebærer, at alle, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, får ret til at starte på FGU i skoleåret efter 9. klasse. Også elever, der falder fra et uddannelsesstilbud i løbet af skoleåret efter afsluttet 9. klasse, får ret til at starte på FGU. Dette må forventes alt andet lige at øge antallet af elever i FGU-institutionerne. Ved at fremskrive hvor mange elever, der hypotetisk set kunne have gået på en FGU-institution i Syddanmark i 2023, hvis retskravet havde været gældende, ses, at elevtallet på FGU kunne have været 3.949 mod det faktiske antal i 2023 på 1.821, svarende til en udvikling på 117 %. Selvom de unges karakterer og adfærd kan ændre sig frem mod 2030, hvor epX vil starte, er det altså relevant at overveje om de eksisterende syddanske FGU-institutioner og -afdelinger er klar til at modtage et stigende antal elever. Analysen viser også, at der i dag er et stort frafald i løbet af det første år efter overgang fra FGU til anden uddannelse, hvorfor fokus på fastholdelse af FGU-elever i den uddannelse, som de overgår til, er et væsentligt fokus.

2.2 Databaserede opmærksomhedspunkter knyttet til målgruppen for epX

I analysen indgår en række estimater, som naturligt er behæftet med betydelig usikkerhed. Derfor ønsker vi at fremhæve nogle væsentlige opmærksomheder, som data, oparbejdet i forbindelse med analysen, rejser i forhold til målgruppen for epX. Disse er beskrevet herunder.

14 % kan ikke komme ind på stx, hhx eller htx med nye adgangskrav

14 % af de syddanske elever, som i 2023 gik på stx, hhx og htx, ville ikke kunne komme ind på disse gymnasiale uddannelser, hvis adgangskravet var 6,0, som der lægges op til med epX-reformen. Gør denne andel sig også gældende i 2030, kan det betyde, at vi har at gøre med en andel af elever, som vil være tilbøjelige til at søge mod en epX. Et opmærksomhedspunkt er dog, om de samtidigt – med større sandsynlighed – vil gøre brug af mulighederne for at søge ind på en anden gymnasial uddannelse efter afslutning af det 1. år på epX, fordi en af de tre andre gymnasiale uddannelser ville være deres førstevalg.

En væsentlig andel kan frit vælge mellem ungdomsuddannelser

En væsentlig andel af de syddanske elever, som i 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux eller GF1, har et karaktergennemsnit over 6,0. Betragtes således alene de nye adgangskrav i epX-reformen, vil en væsentlig andel af eleverne, der i dag går på en af de uddannelser, som nedlægges med reformen, fortsat have mulighed for at vælge blandt alle ungdomsuddannelser. Gør denne andel sig gældende i 2030, rejser det spørgsmålet, hvorvidt epX repræsenterer et attraktivt uddannelsesstilbud for en væsentlig del af den tiltænkte målgruppe.

Det er vanskeligt at forestille sig, at hele gruppen vil finde epX attraktivt. Det vil formentlig afhænge meget af forventningerne til det faglige og sociale miljø samt f.eks. afstanden til udbudet. Det tilfører større usikkerhed i fremskrivningen af elevgrundlaget for epX og giver alle, der ønsker, at epX skal lykkes, en opgave i at gøre epX attraktiv, også for dem, der har mulighed for at vælge frit mellem alle uddannelser.

Væsentlig variation i motivation og forudsætninger for uddannelse må forventes

De elever, der i dag går i 10. klasse (ekskl. efterskoler), på hf, eux og GF1, og som – grundet adgangskravene i epX-reformen – ikke opfylder kravene til optagelse på de øvrige gymnasiale uddannelser, udgør den mest sandsynlige målgruppe for epX. Gruppen er kendetegnet ved en mindre overvægt af mænd, særligt fra hhx, htx og GF1, samt en markant, gennemsnitlig aldersspredning på næsten fem år mellem 10. klasse, som de yngste (16,3 år), og eux-elever, som de ældste (21,4 år i gennemsnit).

Gør denne fordeling sig også gældende i 2030, bør forskellen i alder være et opmærksomhedspunkt. Ikke mindst i forhold til, hvad der er gode studie- og undervisningsmiljøer, når elevgruppen potentielt har meget forskellige forudsætninger og motivation for uddannelse, herunder balancen mellem unge - og voksenuddannelsesmiljøer.

Elevtallet på FGU kan forventes at stige med omkring 117 %

EpX-reformen indebærer, at alle, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, får ret til at starte på FGU i skoleåret efter 9. klasse. Elever, der falder fra et uddannelses tilbud i løbet af skoleåret efter afsluttet 9. klasse, vil også få ret til at starte på FGU. Dette må forventes alt andet lige at øge antallet af elever i FGU-institutionerne.

Ved at antage, at alle unge, som begyndte i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller på en ungdomsuddannelse i skoleåret 2022/2023, og som ikke ville have tilstrækkelige karakter til at kunne komme ind på en epX, i stedet ville være startet på FGU, ville elevtallet i stedet for de 1.821 faktiske antal elever have været 3.949. Det svarer til en stigning i elevtallet på 117 %.

Selvom nogle af disse unge formentlig var kommet ind på en erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse alligevel (f.eks. via optagelsesprøver) ville tilgangen til FGU alt andet lige have været markant højere, hvis epX-reformen var indført i skoleåret 2022/2023. De unges karakterer og adfærd kan ændre sig frem mod 2030, hvor epX vil starte op. Alligevel er det relevant at overveje, om de eksisterende syddanske FGU-institutioner og -afdelinger er parate til det stigende antal elever, som epX-reformen må forventes at medføre.

3 Elevgrundlag: Den demografiske udvikling

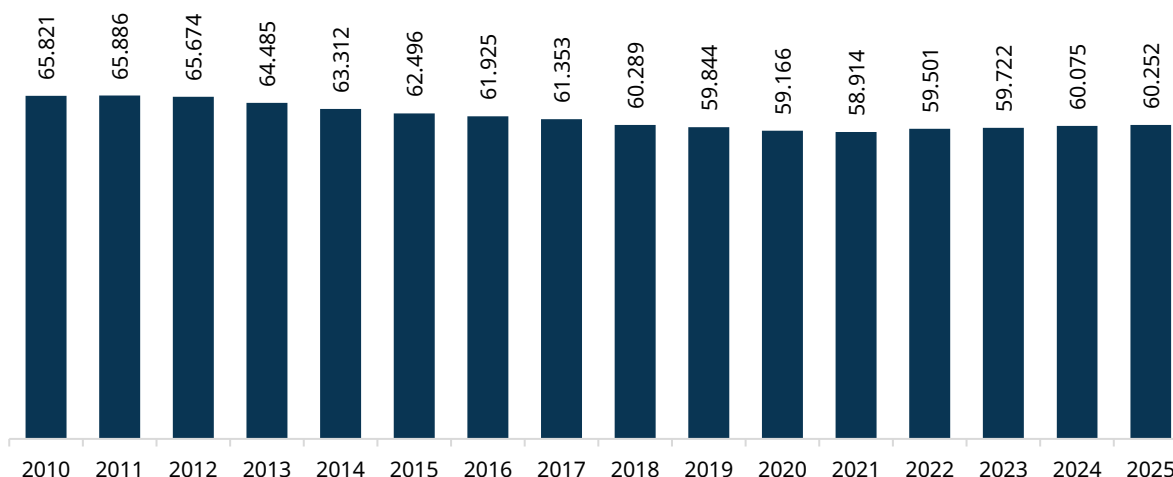
Den demografiske udvikling i Syddanmark – og i landet som helhed – viser, at antallet af unge i alderen 15-18 år vil falde yderligere i de kommende år, og dermed forstærke en udvikling, som har betydning for uddannelseslandskabet. Et mindre elevgrundlag udfordrer både den faglige og den økonomiske bæredygtighed på den enkelte institution. Samtidig vil faldet i antal unge især kunne mærkes i yderområder og mindre byer, hvor uddannelses tilbuddene i forvejen er sårbare, mens større byer i højere grad vil kunne fastholde brede udbud. Dermed forstærkes behovet for samarbejde og strategiske prioriteringer, så alle unge fortsat har adgang til en relevant ungdomsuddannelse tæt på deres bopæl.

3.1 Udvikling i elevgrundlag fra 2010 til 2040

Antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i Syddanmark er faldet med 5.569 unge fra 2010-2025 (se Figur 1). Det svarer til et fald på 8,5 %. Antallet af unge falder yderligere med 8.026 frem mod 2031 (se Figur 2). Herefter stiger antallet af unge med 1.883 frem mod 2035, hvorefter det igen falder frem mod 2040.

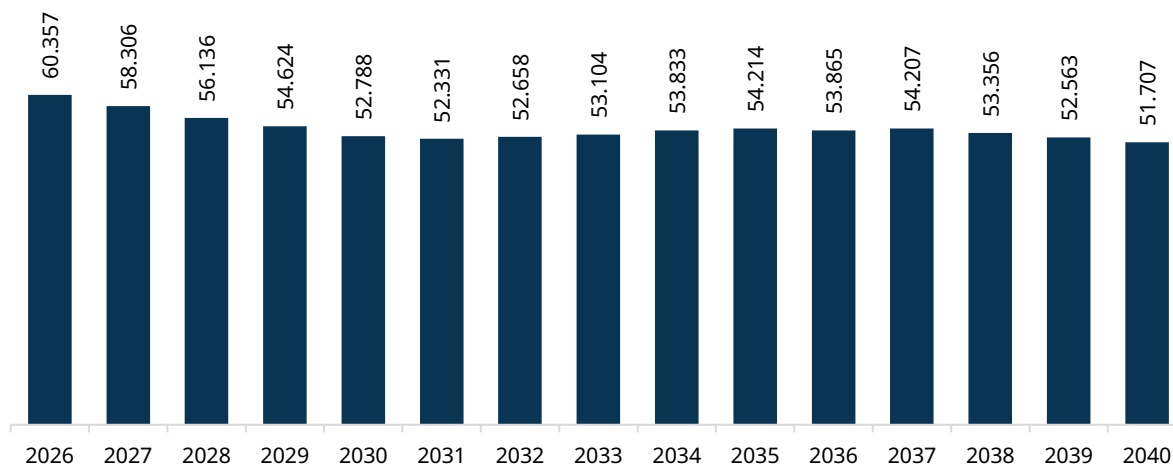
Samlet set sker der et fald i antal 15-18-årige i perioden fra 2010 til 2040 på 21,4 %, fra 65.821 til 51.707 unge. Alle, som vil være 15-18 år i 2040, er senest født i 2025, hvilket betyder, at der er stor sikkerhed om befolkningsfremskrivningen. Fremskrivningen kan dog påvirkes af ændrede bosætningsmønstre frem mod 2040.

Figur 1: Antal 15-18-årige i Syddanmark (2010-2025)



Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i Syddanmark for perioden 2010-2025.
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 2: Fremskrivning af antal 15-18-årige i Syddanmark (2026-2040)



Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i Syddanmark fremskrevet for perioden 2026-2040.

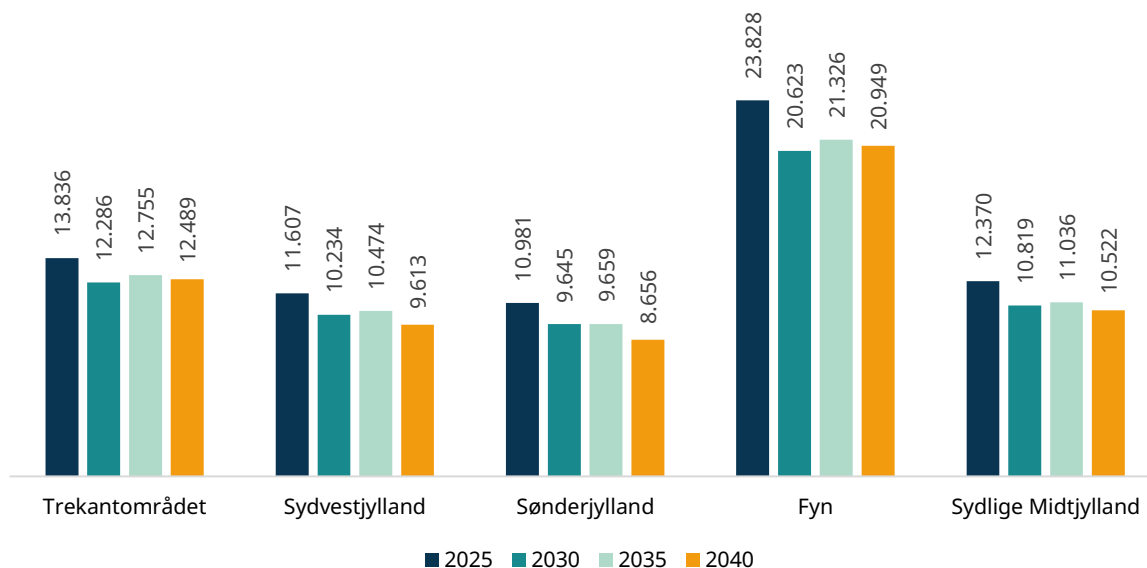
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Udvikling i antal 15-18-årige i de enkelte landsdele

I alle syddanske landsdele samt det sydlige Midtjylland falder antallet af 15-18-årige fra 2025 til 2040, men der er væsentlig forskel på, hvor stort faldet er (se Figur 3). Faldet er mindst i Trekantområdet (1.347 unge svarende til 9,7 %) og på Fyn (2.879 unge svarende til 12,1 %), og størst i Sydvestjylland (1.994 unge svarende til 17,2 %) og Sønderjylland (2.325 unge svarende til 21,2 %). I det sydlige Midtjylland falder antallet med 1.848 unge svarende til 14,9 %.

Vi har medtaget det sydlige Midtjylland i analysen, da en del unge bosat i disse kommuner i praksis vil komme til at gå på en ungdomsuddannelse i Syddanmark (fx på uddannelsesinstitutioner i Billund, Varde og Vejle kommuner). Det samme kan være tilfældet med unge fra det nordlige Tyskland, som vælger en ungdomsuddannelse i Sønderjylland. Vi har dog ikke adgang til de data for tyske unge, hvorfor de ikke indgår i figuren.

Figur 3: Antal unge i syddanske landsdele og sydligste Midtjylland (2025-2040)

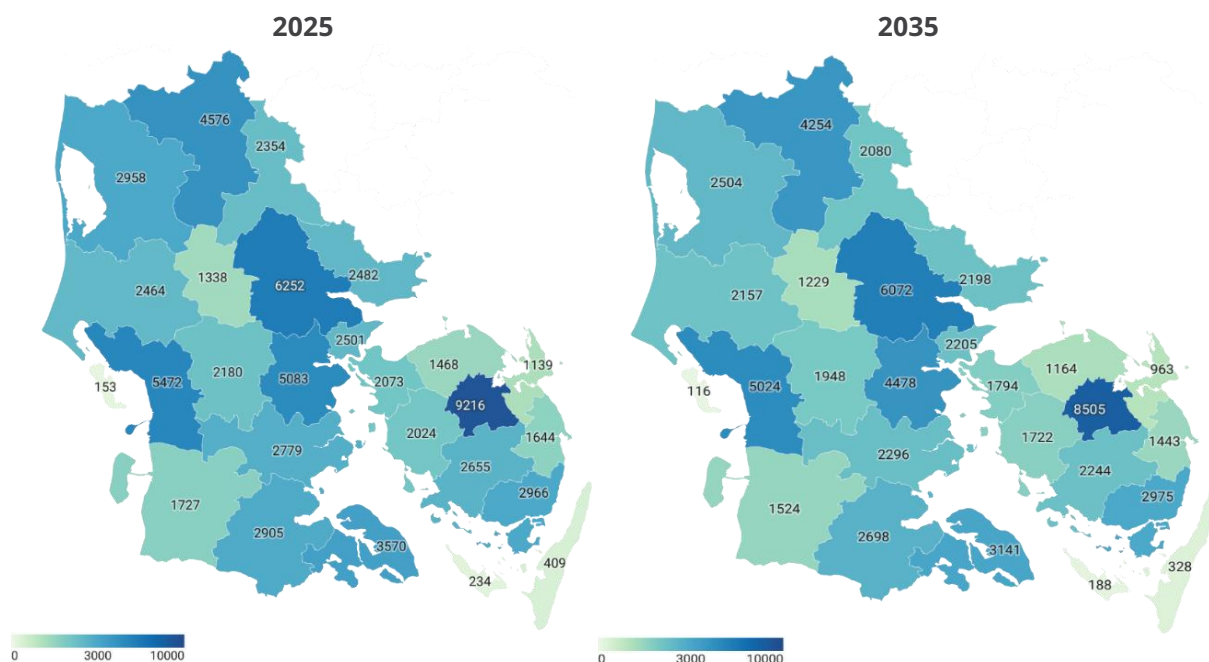


Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland for årene 2025, 2030, 2035 og 2040. Trekantområdet: Fredericia, Kolding, Vejle kommuner. Sydvestjylland: Billund, Esbjerg, Fanø, Varde, Vejen kommuner. Sønderjylland: Haderslev, Sønderborg, Tønder, Aabenraa kommuner. Fyn: Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Langeland, Middelfart, Nordfyn, Nyborg, Odense, Svendborg, Ærø kommuner. Sydlige Midtjylland: Hedensted, Herning, Ikast-Brandø, Ringkøbing-Skjern kommuner.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I Figur 4 ses, hvordan antallet af 15-18-årige fordeler sig på kommuner i henholdsvis 2025 og 2035. Antallet falder i alle kommuner, på nær Svendborg Kommune, hvor det stort set er uændret. I bilag 1 bryder vi resultaterne endnu længere ned og viser, hvordan de 15-18-årige er fordelt på sogne inden for hver af de syddanske kommuner i 2025 og fremskrevet for 2030 og 2035.

Figur 4: Antal 15-18-årige i syddanske kommuner og de fire sydlige midtjyske kommuner i 2025 og 2035



Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i de enkelte syddanske kommuner samt Hedensted, Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern kommuner for årene 2025 og 2035.

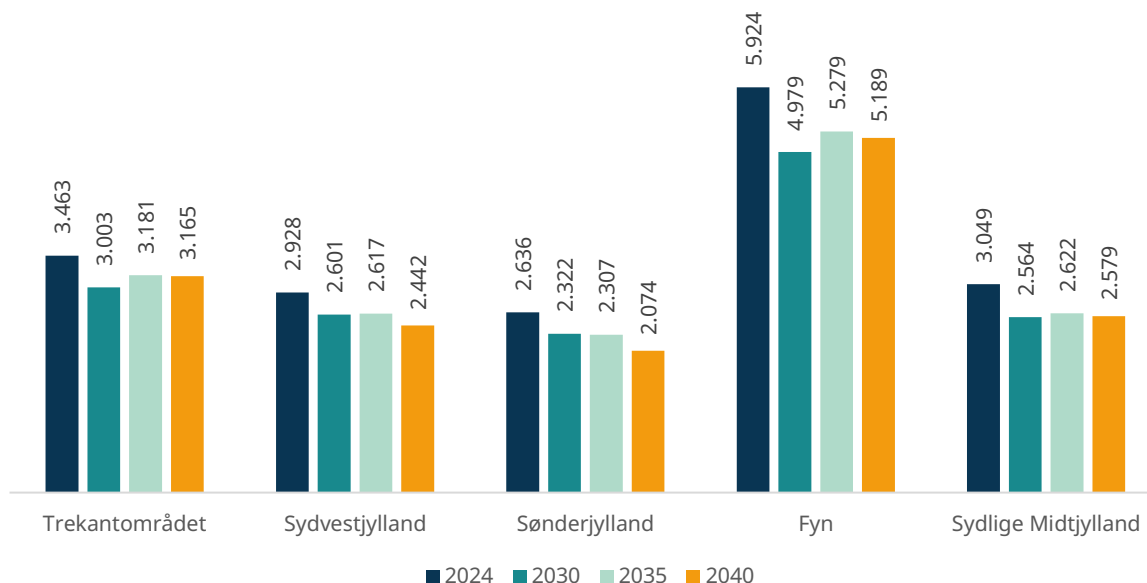
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.2 Udvikling i antal afgangselever fra 9. klasse fra 2024 til 2040

Det er de unge, som hvert år afslutter 9. klasse, der efterfølgende fordeler sig på 10. klasse og de forskellige ungdomsuddannelser. Med de faldende ungdomsårgange in mente, er det derfor vigtigt at være opmærksom på, om institutionslandskabet også fremadrettet passer til antallet af unge. Nedenfor vises udviklingen i antal fordelt på de enkelte landsdele.

I Figur 5 ses - fordelt på landsdele - antallet af 15-18-årige, som i 2024 fuldførte 9. klasse og antallet, som forventes at fuldføre 9. klasse i 2030, 2035 og 2040. Som det fremgår, falder antallet i Trekantområdet med 298 unge fra 2024 til 2040 (8,6 %), på Fyn med 735 (12,4 %), i Sydvestjylland med 486 (16,6 %), i Sønderjylland med 562 (21,3 %), og i det sydlige Midtjylland med 470 (15,4 %).

Figur 5: Antal unge i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland, der fuldfører 9. klasse (2024-2040)

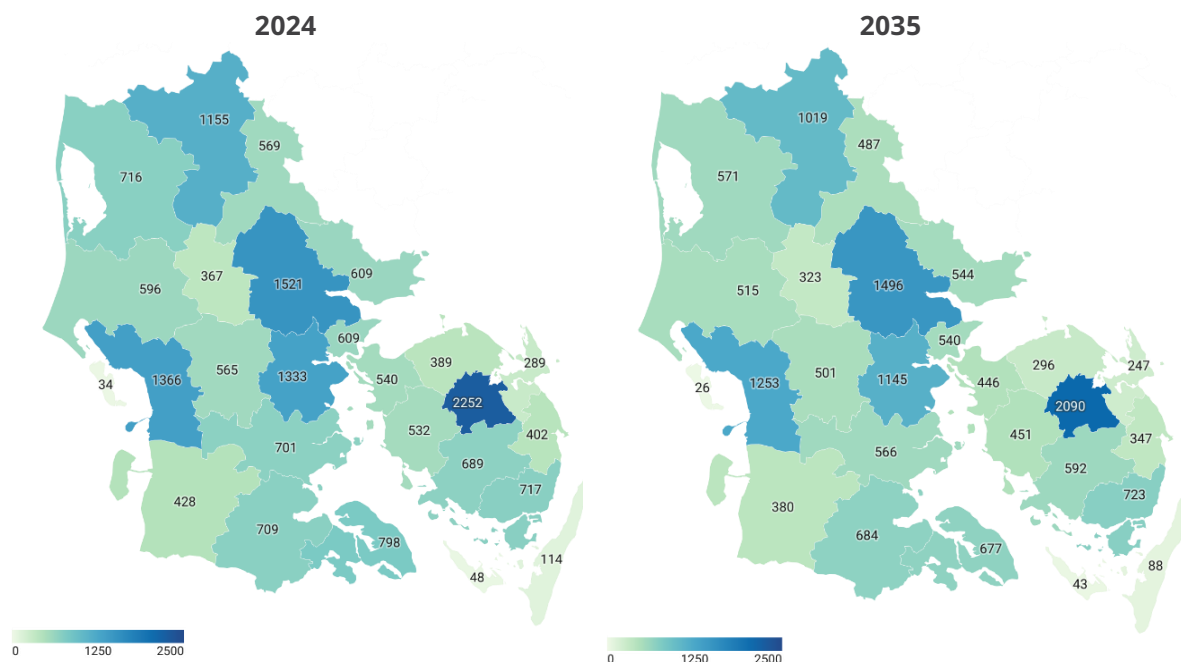


Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland, som fuldfører 9. klasse i årene 2024, 2030, 2035 og 2040. Tallene for 2030, 2035 og 2040 er fremskrivninger baseret på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning og en antagelse om, at andelen af 15-18-årige, der fuldfører 9. klasse, er uændret fra 2024. Trekantområdet: Fredericia, Kolding, Vejle kommuner. Sydvestjylland: Billund, Esbjerg, Fanø, Varde, Vejen kommuner. Sønderjylland: Haderslev, Sønderborg, Tønder, Aabenraa kommuner. Fyn: Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Langeland, Middelfart, Nordfyn, Nyborg, Odense, Svendborg, Ærø kommuner. Sydlige Midtjylland: Hedensted, Herning, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern kommuner.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I Figur 6 nedbrydes resultaterne fra landsdele til kommuner og viser antal unge, der fuldfører 9. klasse i henholdsvis 2024 og 2035.

Figur 6: Antal unge i syddanske kommuner (og de sydligste midtjyske kommuner), der fuldfører 9. klasse i 2024 og 2035



Note: Figuren viser antallet af unge i alderen 15-18 år med bopæl i syddanske kommuner samt Hedensted, Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern kommuner, som fuldfører 9. klasse i årene 2024, 2030, 2035 og 2040. Tallene for 2030, 2035 og 2040 er fremskrivninger baseret på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning og en antagelse om, at andelen af 15-18-årige, der fuldfører 9. klasse, er uændret fra 2024. Kilde: Pluss på baggrund af data Danmarks Statistik.

4 Kvalifikationer fra grundskolen: Konsekvenser af øgede adgangskrav

De faglige kvalifikationer, som unge opnår i grundskolen, har stor betydning for deres videre uddannelsesforløb. Om den unge har retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse efter grundskolen, afhænger af om deres afgangsprøve fra 9. klasse opfylder kravene til den ungdomsuddannelse, den unge søger optagelse på.

Adgangskravene til ungdomsuddannelserne blev senest ændret med virkning fra skoleåret 2019/2020. Ændringerne blev indført som led i gymnasireformen fra 2017 og havde til formål at styrke det faglige niveau og sikre, at eleverne var bedre forberedt til de gymnasiale uddannelser. Fra og med skoleåret 2030/2031 ændres adgangskravene igen, så der kræves 6,0 i karaktergennemsnit for at komme ind på en gymnasial uddannelse (se Boks 1).

Boks 1 De nye karakterkrav for stx, hhx og htx gældende fra skoleåret 2030/2031

Adgangen til hhx, (htx) og stx skærpes ved at hæve og forenkle karakterkravet til uddannelserne. Konkret skal ansøgere til hhx, (htx) og stx fra skoleåret 2030/2031 have et karaktergennemsnit på 6,0 i både de afsluttende standpunktskarakterer og i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen for at kunne opnå retskrav på optagelse.

Ansøgere, der ikke opnår 6,0 i de afsluttende standpunktskarakterer, kan opnå retskrav på optagelse. Hvis ansøgere opnår et karaktergennemsnit på mindst 7,0 i gennemsnit i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen og opfylder alle øvrige adgangsforudsætninger.

Ansøgerne skal som hidtil opfylde en række supplerende adgangsforudsætninger for at opnå retskrav på optagelse. Disse adgangsforudsætninger videreføres uden ændringer fra gældende regler.

Kilde: <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/love-og-regler/politiske-aftaler/aftale%20om%20ny%20gymnasieuddannelse/hhx--htx-og-stx>

Når epX starter i skoleåret 2030/2031 kræver optagelse en bestået afgangsprøve fra grundskolen eller en aflagt prøve på FGU (se Boks 2).

Boks 2 Adgangskrav til epX

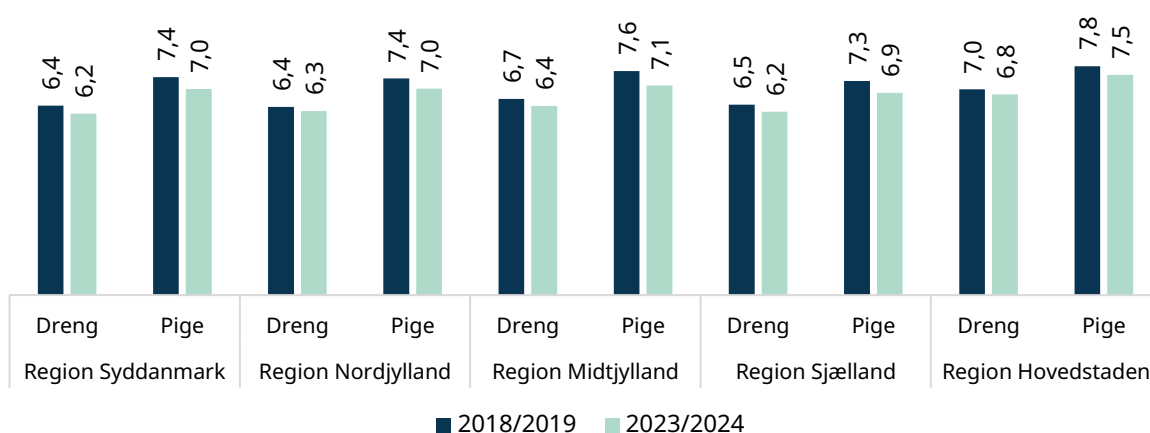
Optagelse på epX kræver bestået folkeskolens afgangseksamen eller aflagt prøve på forberedende grunduddannelse (fgu). Elever, der ikke har bestået folkeskolens afgangseksamen, skal kunne tage en afsluttende prøve på 10. skoleår på en efterskole eller en fri fagskole, der giver adgang til epX, hvis eleven består prøven. Derudover skal der være mulighed for optagelse via en helhedsvurdering, som består af en optagelsesprøve og -samtale.

Kilde: Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse, Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti. 18. februar 2025

4.1 Karaktergennemsnit ved de bundne prøver i 9. klasse fra 2018 til 2024

I Syddanmark var karaktergennemsnittet ved de bundne prøver i 9. klasse 6,2 for drenge og 7,0 for piger i skoleåret 2023/2024 (se Figur 7). Det er på niveau med karaktergennemsnittene i Nordjylland og Midtjylland, og i alle regioner har pigerne et højere karaktergennemsnit end drengene. Samtidig har der i alle regioner siden skoleåret 2018/2019 været et fald i karaktergennemsnit for både drenge og piger.

Figur 7: Karaktergennemsnit ved bundne prøver i 9. klasse fordelt på beliggenhedsregion og køn (2019 og 2024)



Note: Figuren viser drenge og pigers karaktergennemsnit i de bundne prøvefag ved Folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse for hhv. 2018/2019 og 2023/2024.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

I de fleste syddanske kommuner er karaktergennemsnittet faldet for både drenge og piger, som det fremgår af Tabel 1. Dog er drengenes karaktergennemsnit steget i seks kommuner og for pigernes vedkommende i to kommuner.

Tabel 1 Karaktergennemsnit ved bundne prøver i 9. klasse i 2023/2024 fordelt på køn og kommune

Bopælskommune	Dreng	Piger
Fredericia	6,2 (6,0)	6,4 (7,4)
Kolding	6,4 (6,9)	7,5 (7,9)
Vejle	6,6 (6,8)	7,4 (7,7)
Billund	5,8 (6,0)	6,3 (7,1)
Esbjerg	6,0 (6,6)	6,9 (7,5)
Fanø	7,4 (6,7)	6,9 (6,5)
Varde	6,2 (6,3)	6,9 (7,1)
Vejen	5,4 (5,7)	6,9 (7,1)
Haderslev	6,4 (6,0)	7,0 (7,2)
Sønderborg	6,4 (6,6)	7,0 (7,4)
Tønder	5,8 (6,0)	6,5 (7,1)
Aabenraa	5,8 (6,1)	6,3 (6,8)
Assens	6,1 (6,7)	7,7 (7,6)
Faaborg-Midtfyn	5,7 (6,3)	6,6 (7,3)
Kerteminde	6,3 (6,8)	6,6 (7,6)
Langeland	5,1 (5,1)	5,9 (6,7)
Middelfart	6,4 (6,3)	7,1 (7,8)
Nordfyns	5,5 (5,9)	6,7 (7,1)
Nyborg	6,1 (5,9)	7,2 (7,2)
Odense	6,4 (6,7)	7,2 (7,5)
Svendborg	6,1 (6,8)	7,1 (7,5)
Ærø	6,2 (5,2)	7,2 (7,3)

Note: Tabellen viser karaktergennemsnit ved bundne prøver i 9. klasse i 2023/2024 fordelt på køn og beliggenhedskommune. Tallene i parentes er de tilsvarende karaktergennemsnit for skoleåret 2018/2019. Farven på cellen er rød, hvis karaktergennemsnittet er faldet, gul, hvis det er uændret, og grøn, hvis det er steget.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Retskrav: Gældende adgangskrav

Nedenfor er indsat en oversigt over de adgangskrav, som er gældende for at have retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse.

Har man ikke via sine karakterer et retskrav på optagelse, er der – som det fremgår af oversigten, alternative adgange til optagelse på de enkelte uddannelser.

ADGANGSKRAV TIL UNGDOMSUDDANNELSER 2025/2026

Erhvervsuddannelse (eud) og Erhvervsfaglig studentereksamen (eux)	Bestået afgangsprøve fra 9./10. klasse med mindst 02 i gennemsnitskarakter i dansk og matematik. Alternativ adgang via optagelsesprøve og samtale, hvis adgangskrav ikke er opfyldt	Mindst 02 i gennemsnit i dansk og matematik Adgang til erhvervsuddannelser
Hf	Bestået afgangsprøve fra 9./10. klasse med mindst 4,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer. Alternativ adgang via en helhedsvurdering, som laves på baggrund af en centralt stillet optagelsesprøve og en samtale.	Mindst 4,0 i gennemsnit, Adgang til hf og erhvervsuddannelser
Stx, hhx og htx	Bestået afgangsprøve fra 9./10. klasse med mindst 5,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer. Eller et karaktergennemsnit fra de lovbundne prøver på mindst 3,0. Alternativ adgang: Har ansøgeren mindst 2,0, men under 3,0 og gennemfører en vejledningssamtale med gymnasiets leder, har vedkommende også krav på optagelse eller via en helhedsvurdering, som laves på baggrund af en centralt stillet optagelsesprøve og en samtale.	Mindst 5,0 i gennemsnit Adgang til alle uddannelser

Oversigt 1: Oversigten viser de i 2025 gældende adgangskrav til de forskellige ungdomsuddannelser.

Kilde: www.uvm.dk/erhvervsuddannelser/adgang-og-optagelse og www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/adgang-og-optagelse

4.2 Retskrav på optagelse med gældende adgangskrav og med de øgede adgangskrav

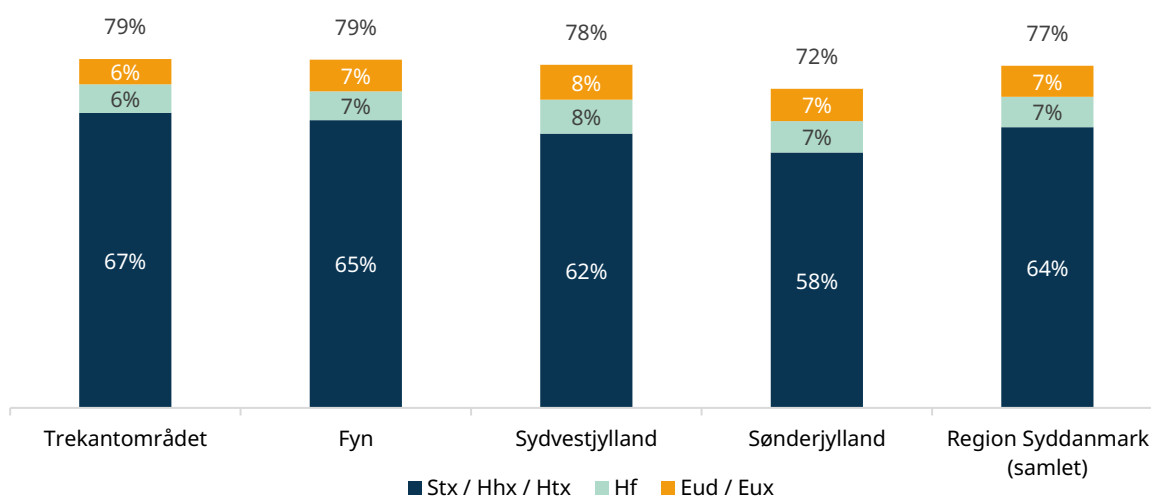
Retskrav om optagelse på en ungdomsuddannelse med gældende adgangskrav

77 % af de unge i Syddanmark, som i sommeren 2023 forlod 9. klasse³, har retskrav på at komme ind på en ungdomsuddannelse (se Figur 8). 71 % har retskrav på at komme ind på hf, mens 64 % har retskrav på at komme ind på stx, hhx eller htx. De 23 %, som ikke har et retskrav, vil altså skulle tage en omvej for at komme ind på en ungdomsuddannelse (f.eks. 10. klasse, FGU eller optagelsesprøver). De 23 % er sammensat af unge med en mangelfuld afgangsprøve i form af enten for få eller ingen aflagte prøvefag (15 %) og unge med en fuld afgangsprøve, men med utilstrækkelige karakterer (7 %).

Der er relativt stor forskel på Sønderjylland og de øvrige syddanske landsdele. Således har 21 % i Trekantområdet og på Fyn ikke retskrav på at komme ind, mens den tilsvarende andel for Sønderjylland er 28 %.

Det skal bemærkes, at elever, som ved afslutningen af 9. klasse ikke kan opfylde adgangskravene til nogen ungdomsuddannelse, alligevel kan være startet på en ungdomsuddannelse, enten gennem optagelsesprøver eller senere via 10. klasse, FGU m.v.

Figur 8: Andel unge med retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse (2023), fordelt på landsdele



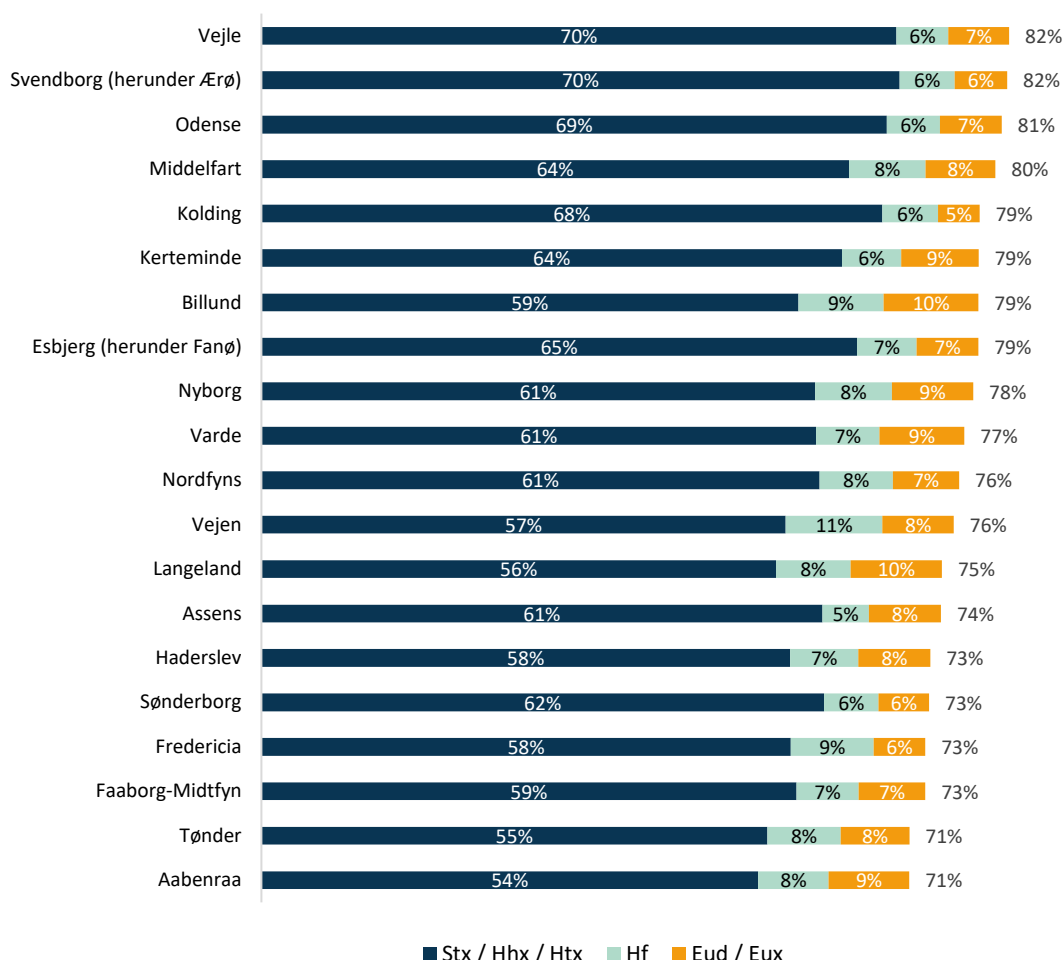
Note: Figuren viser andelen af afgangselever med bopæl i Syddanmark, som i sommeren 2023 har afgangsprøver, som opfylder optagelseskravene til hhv. stx/hhx/htx, til hf og til eud/eux på baggrund af deres karakterer i 9. klasse.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I Figur 9 vises, andelen med retskrav på optagelse fordelt på de enkelte kommuner. Der er forholdsvis stor forskel på kommunerne. Mens det i Vejle Kommune er 82 % af afgangseleverne fra år 2023, der har retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse, gør det sig kun gældende for 71 % af eleverne fra Tønder og Aabenraa kommuner.

³ Alle elever, der gik i 9. klasse per 30. april i det pågældende år, er medtaget. Dvs. at elever, der gik i specialklasse i 9. klasse, og elever fra private grundskoler, efterskoler og specialskoler indgår i populationen.

Figur 9: Andel unge med retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse (2023), fordelt på kommuner



Note: Figuren viser andelen af afgangselever med bopæl i syddanske kommuner, som i sommeren 2023 har afgangsprøver, som opfylder optagelseskraevne til hhv. stx/hhx/htx, til hf og til eud/eux på baggrund af deres karakterer i 9. klasse.

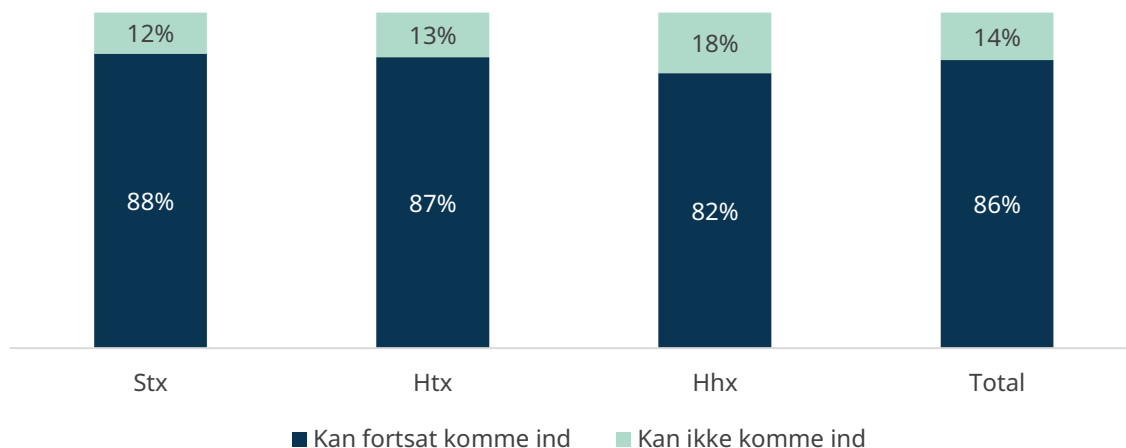
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Konsekvenser af de øgede adgangskrav fra 2030

Som et led i uddannelsesreformen øges adgangskravene til de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2030/2031. Samtidig nedlægges 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux og GF1 og erstattes af epX.

Uddannelsesreformen indebærer, at adgangskravet til stx, hhx og htx øges til 6,0. Det adgangskrav kan 86 % af de syddanske unge, som i 2023 gik på en af disse uddannelser, klare (se Figur 10). Det vil sige, at 14 % af de unge på disse uddannelser ikke kan komme ind med et adgangskrav på 6,0. Andelen, som ikke kan komme ind efter de øgede karakterkrav, er højest blandt elever på hhx (18 %).

Figur 10: Andel elever på stx/hhx/htx, som vil kunne komme ind med øgede karakterkrav (hele Syddanmark)

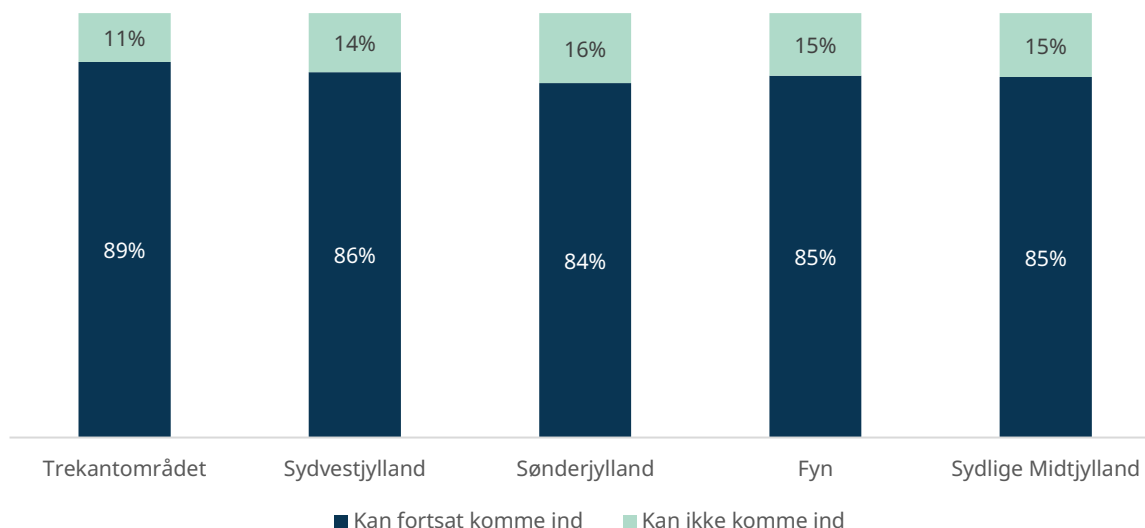


Note: Figuren viser andelen af personer med bopæl i Syddanmark, som per 30. september 2023 gik på stx, hhx eller htx, og om disse personer kunne være kommet ind på den samme uddannelse med det øgede karakterkrav på 6,0.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Andelen, som ikke kan komme ind med de øgede karakterkrav, er højest blandt unge med bopæl i Sønderjylland (16 %) og lavest blandt unge med bopæl i Trekantområdet (11 %) (se Figur 11).

Figur 11: Andel elever på stx/hhx/htx, som vil kunne komme ind med øgede karakterkrav (fordelt på landsdele)

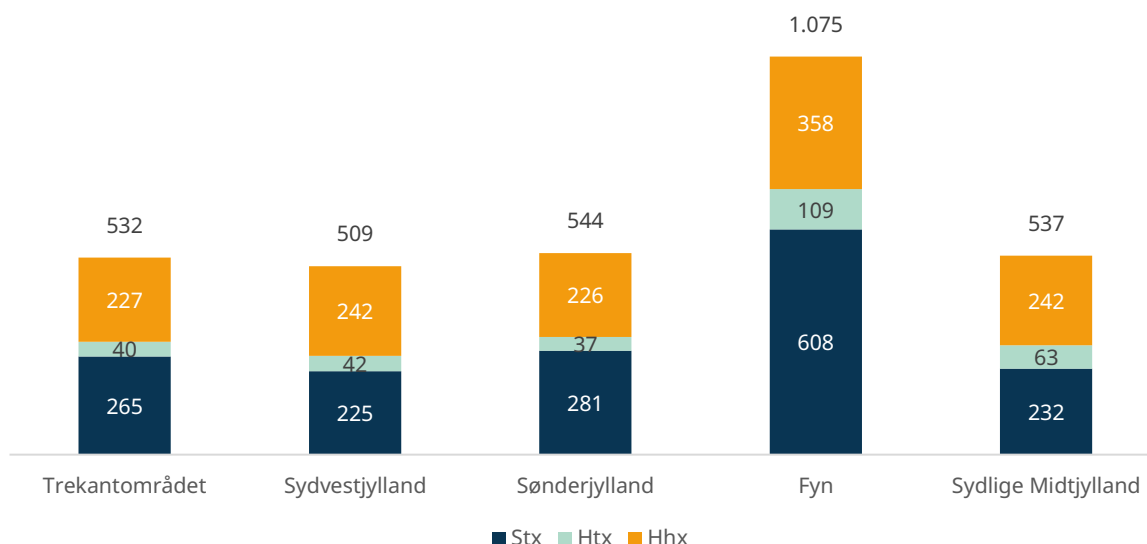


Note: Figuren viser andelen af personer med bopæl i syddanske landsdele eller det sydlige Midtjylland, som per 30. september 2023 gik på stx, hhx eller htx, og om disse personer kunne være kommet ind på den samme uddannelse med de øgede karakterkrav efter epk.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Samlet set er der i Syddanmark 2.660 elever, der i 2023 gik på en af de tre gymnasiale uddannelser, som ikke kunne komme ind med de øgede karakterkrav (se Figur 12). Det er fordelt med 532 elever i Trekantområdet, 509 i Sydvestjylland, 544 i Sønderjylland og 1.075 på Fyn. I det sydlige Midtjylland er tallet 537.

Figur 12: Antal elever på stx/hhx/htx, som ikke vil kunne komme ind med øgede karakterkrav, fordelt på landsdele



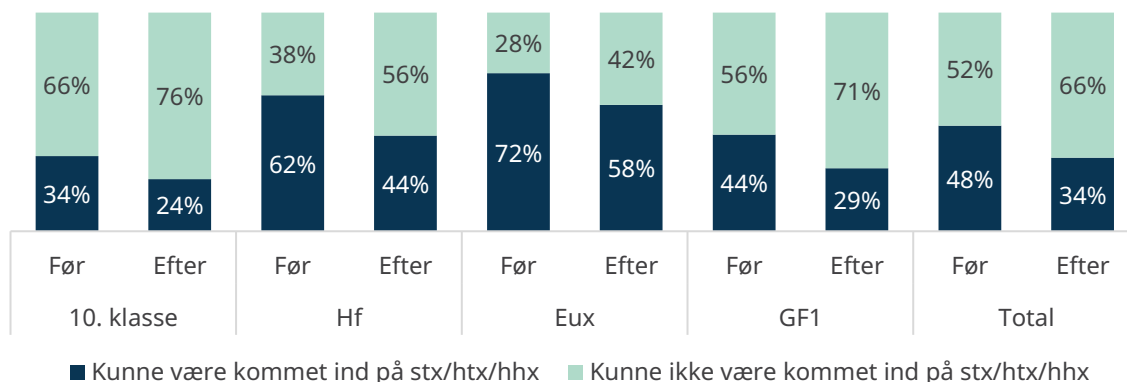
Note: Figuren viser antallet af personer med bopæl i de syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland, som per 30. september 2023 gik på stx, hhx eller htx, og som ikke kunne være kommet ind på den samme uddannelse med det øgede karakterkrav på 6,0.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Ser vi på dem, der går på en af de uddannelser, som bliver nedlagt til fordel for epix, er der en del, som kunne have valgt en af de tre-årige gymnasiale uddannelser, dvs. at de har et karaktergennemsnit på 5,0 eller derover (se Figur 13). På hf er der 62 %, som kunne have valgt en stx, hhx eller htx. På GF1 er det 44 %. Eux er ikke antalsmæssigt så mange, men her havde 72 % valgfrihed. I alt har 48 % aktivt valgt en anden uddannelse end en af de tre gymnasiale (stx, hhx, htx). Bliver de usikre på de uddannelser, der bliver nedlagt og derfor inden 2030 begynder at søge stx, hhx eller htx, vil det have betydning for epix-målgruppen.

Når karakterkravet fra 2030/2031 stiger til 6,0, falder andelen med valgfrihed til 34 %. Selvom andelen bliver mindre, vil der stadig være godt en tredjedel, som kan vælge frit. Andelen med valgfrihed efter de øgede karakterkrav, er størst blandt unge med bopæl i Trekantområdet og på Fyn (se Figur 14).

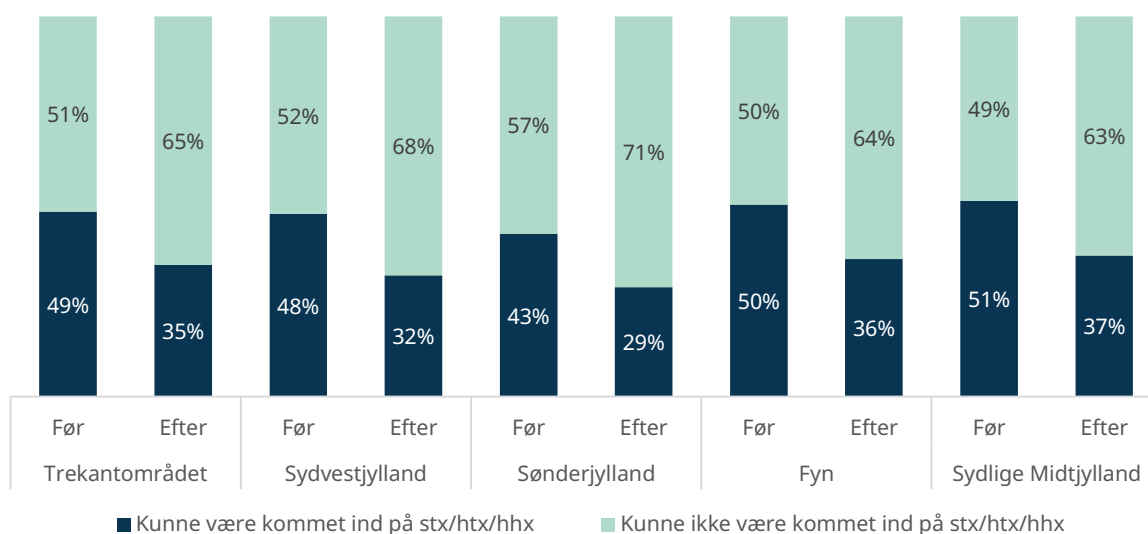
Figur 13: Andel elever på epX-relevante uddannelser med frit uddannelsesvalg før og efter reformen, fordelt på uddannelser



Note: Figuren viser andelen af personer med bopæl i Syddanmark, som per 30. september 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux eller GF1, og om disse personer kunne være kommet ind på stx/hhx/htx hhv. med de nuværende adgangskrav (før epX-reformen) og med de højere adgangskrav (efter epX-reformen), hvis de ville.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 14: Andel elever på epX-relevante uddannelser med frit uddannelsesvalg før og efter reformen, fordelt på landsdele



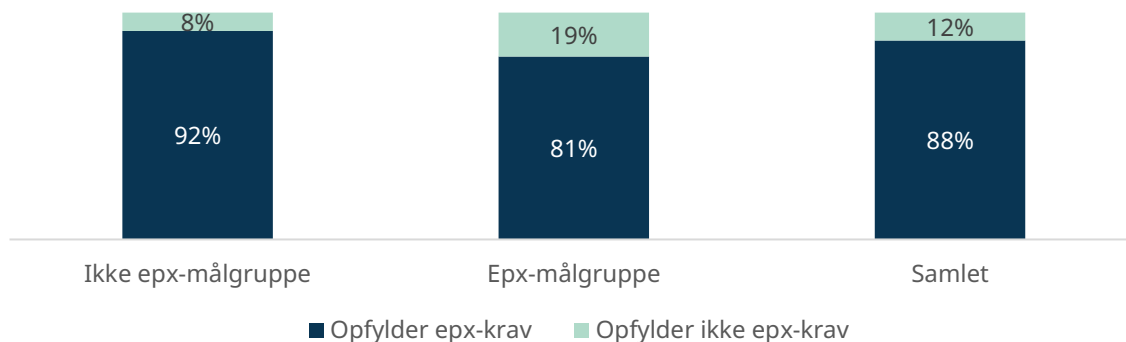
Note: Figuren viser andelen af personer med bopæl i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland som per 30. september 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux eller GF1, og om disse personer kunne være kommet ind på stx/hhx/htx hhv. med de nuværende adgangskrav (før epX-reformen) og med de højere adgangskrav (efter epX-reformen), hvis de ville.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Samlet set vil 88 % af de unge med bopæl i Syddanmark, der i 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller på en ungdomsuddannelse, opfyldte adgangskravene til epX (se Figur 15).

Andelen er ikke overraskende mindre for unge i epX-målgruppen end unge uden for epX-målgruppen. Vi definerer epX-målgruppen, som de unge, der i 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler), hf, eux og GF1, samt unge på stx, hhx eller htx, som ikke opfylder de øgede karakterkrav til disse uddannelser.

Figur 15: Andel syddanske unge i 10. klasse eller ungdomsuddannelse, der opfylder epx-krav (2023), fordelt på epx-/ikke epx-målgruppe

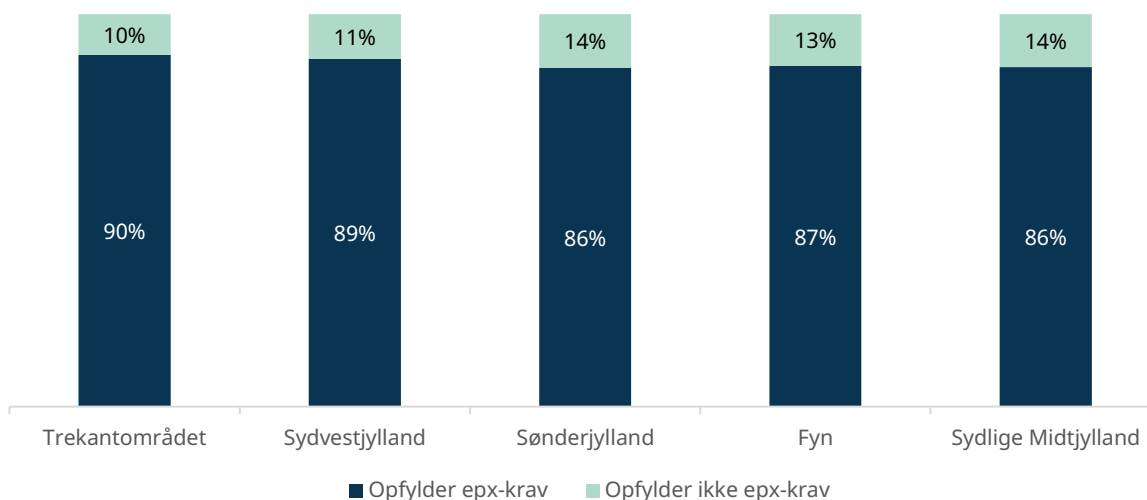


Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i Syddanmark, som per 30. september 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller en ungdomsuddannelse, og om disse personer har en afgangsprøve fra 9. klasse, som opfylder adgangskravet til epx eller ej. Dette fordelt på om de unge er en del af epx-målgruppen eller ej.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Ser vi på de enkelte landsdele, er andelen, der opfylder adgangskravene til epx, størst i Trekantområdet (90 %) og lavest i Sønderjylland (86 %) (se Figur 16).

Figur 16: Andel syddanske unge i 10. klasse eller ungdomsuddannelse, der opfylder epx-krav (fordelt på landsdele)

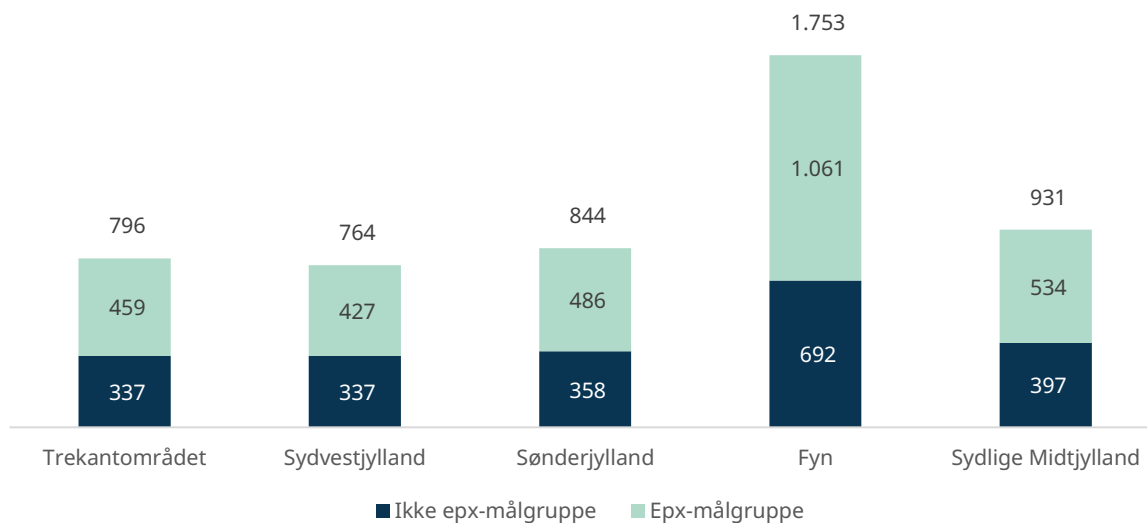


Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland, som per 30. september 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller en ungdomsuddannelse, og om disse personer har en afgangsprøve fra 9. klasse, som opfylder adgangskravet til epx eller ej.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Omregnet til antal, betyder det konkret, at 796 unge med bopæl i Trekantområdet og som i 2023 gik enten i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller på en ungdomsuddannelse, ikke kunne været kommet ind på epx (se Figur 17). De tilsvarende tal er for Sydvestjylland 764, for Sønderjylland 844 og for Fyn 1.753.

Figur 17: Antal syddanske unge, der ikke opfylder adgangskrav til epX (2023)



Note: Figuren viser antallet af personer med bopæl i syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland, som per 30. september 2023 gik i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller en ungdomsuddannelse, og som har en afgangsprøve fra 9. klasse, der ikke opfylder adgangskravet.

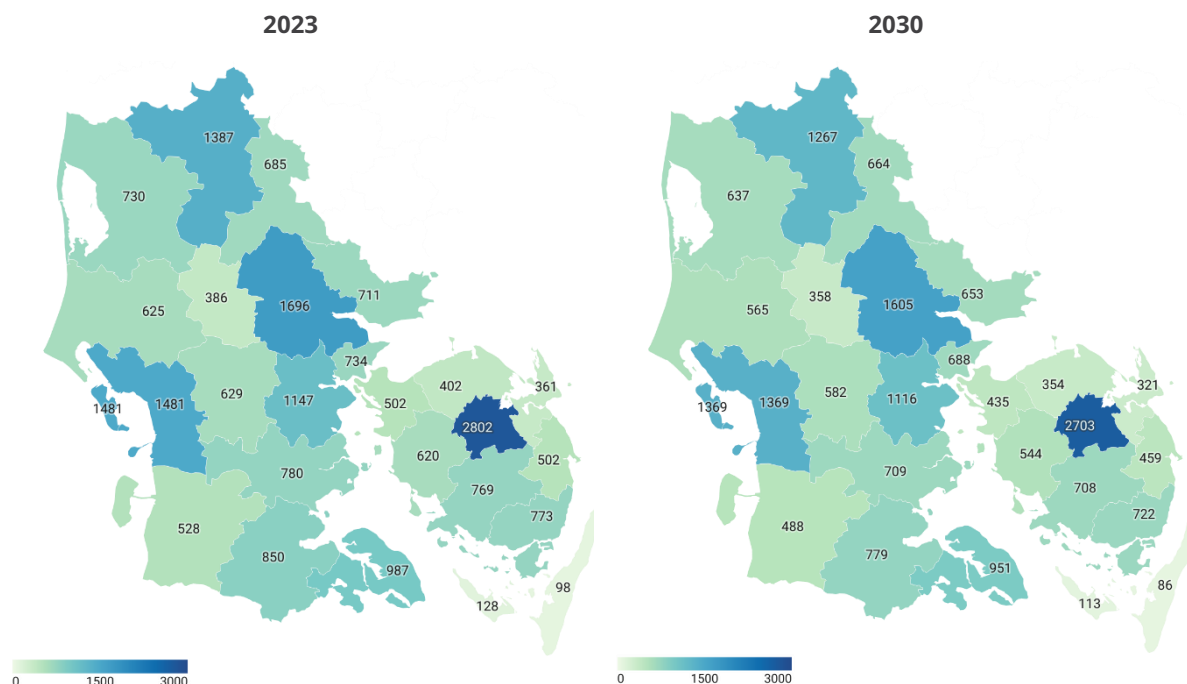
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

4.3 Størrelsen på det potentielle elevgrundlag for epX

Med vores anvendte definition af epX-målgruppen, er der i 2023 17. syddanske unge i målgruppen. Figur 18 viser, hvordan epX-målgruppen fordeler sig på de syddanske kommuner samt de fire sydligste midtjyske kommuner. Figuren viser også en fremskrivning af epX-målgruppen til 2030, hvor vi har taget højde for faldende ungdomsårgange.

I 2030 forventer vi, at epX-målgruppen vil være cirka 15.657 unge. Det skal dog bemærkes, at epX-målgruppen reelt kan blive både større og mindre afhængig af hvilke adfærdsændringer, opstarten af epX giver anledning til for de unge. Herunder om unge i epX-målgruppen med valgfrihed i stedet søger mod stx, hhx eller htx og om unge, som ellers ville vælge en tre-årig gymnasial uddannelse, oplever epX som et interessant tilbud.

Figur 18: Den potentielle epX-målgruppe fordelt på kommuner (2023 og 2030)



Note: Figuren til venstre viser, hvordan personer, som per 30. september 2023 gik på en epX-relevant uddannelse, samt de gymnasieelever, som ikke kan klare 6,0, er fordelt på syddanske kommuner. Figuren til højre viser antallet af personer i epX-målgruppen, som forventeligt vil gå på en epX-relevant uddannelse i 2030 (hvor epX-uddannelsen træder i kraft), samt hvilke kommuner disse personer forventes at bo i. Der er tale om en simpel fremskrivning baseret på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning af personer i alderen 15-29 år i hver af de danske kommuner for 2030, samt på epX-målgruppens andel af den aktuelle befolkningsgruppe forbliver konstant frem mod 2030, og dermed at de epX-relevante uddannelser hverken bliver mere eller mindre attraktive frem mod 2030. I begge figurer er Esbjerg og Fanø kommuner slået sammen.

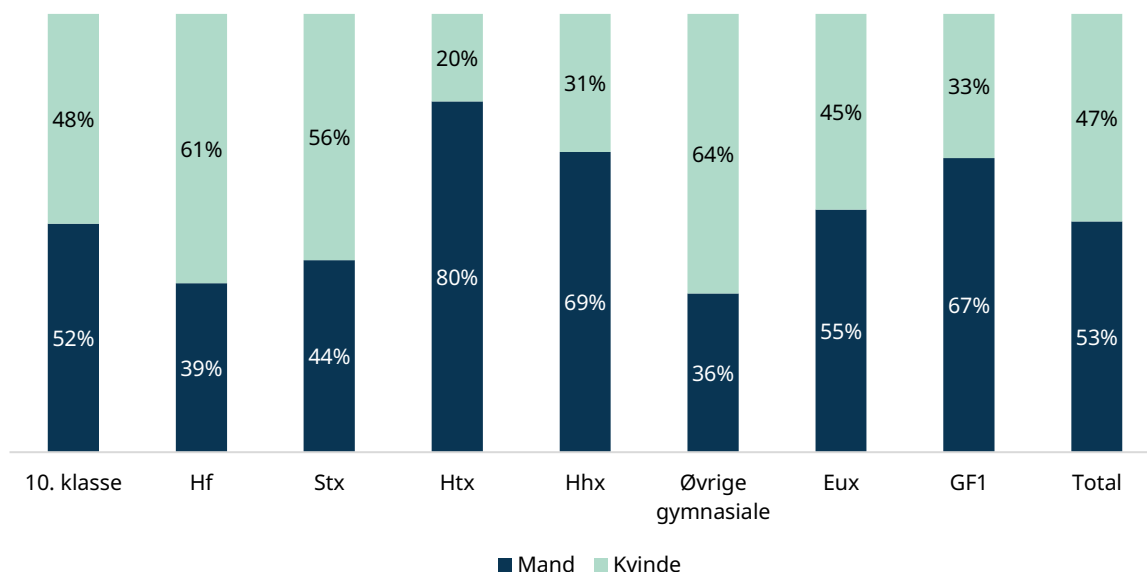
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

4.4 Kendetegn ved epX-målgruppen

De elever, der i dag går i 10. klasse (ekskl. efterskoler), på hf, eux og GF1, og som – grundet adgangskravene i epX-reformen – ikke opfylder kravene til optagelse på de øvrige gymnasiale uddannelser, udgør den mest sandsynlige målgruppe for epX. Gruppen er kendetegnet ved en mindre overvægt af mænd, særligt fra hhx, htx og GF1 (se Figur 19). Der er også en markant, gennemsnitlig aldersspredning på næsten fem år mellem hhv. 10. klasse som de yngste (16,3 år) og eux-elever som de ældste (21,4 år i gennemsnit) (se Figur 20).

Gør denne fordeling sig også gældende i 2030, bør særligt forskellen i alder være et opmærksomhedspunkt. Ikke mindst i forhold til, hvad der er gode studie- og undervisningsmiljøer, når elevgruppen potentielt har meget forskellige forudsætninger og motivation for uddannelse, herunder balance mellem unge - og voksenuddannelsesmiljøer.

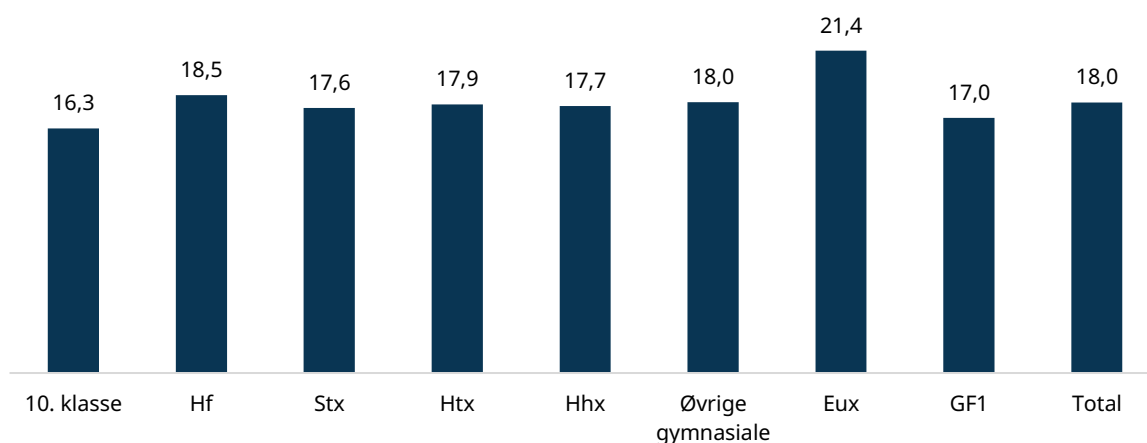
Figur 19: Kønsfordeling for elever på epk-relevante uddannelser (2023)



Note: Figuren viser kønsfordelingen for de personer med bopæl i Syddanmark, som per 30. september 2023 gik på en epk-relevant uddannelse. For stx, hhx og htx har vi kun medtaget personer, hvis afgangsprøve i 9. klasse ikke var tilstrækkeligt til at opfylde de faglige krav for stx/htx/hhx efter epk-reformen. 10. klasse er eksklusive efterskoler.

Kilde: Pluss på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur 20: Aldersfordeling for elever på epk-relevante uddannelser (2023)



Note: Figuren viser gennemsnitsalderen for de personer med bopæl i Syddanmark, som per 30. september 2023 gik på en epk-relevant uddannelse. Dette fordelt på de enkelte epk-relevante uddannelser. For stx, hhx og htx har vi kun medtaget personer, hvis afgangsprøve i 9. klasse ikke var tilstrækkelig til at opfylde de faglige krav for stx/htx/hhx efter epk-reformen. 10. klasse er eksklusive efterskoler.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

5 De unges ønsker: Søgning til ungdomsuddannelser

Valg af en ungdomsuddannelse efter 9. eller 10. klasse er et centralt skæringspunkt i de unges uddannelsesforløb - og har stor betydning for deres videre vej gennem uddannelsessystemet.

Når unge skal vælge uddannelse efter grundskolen, træffer de sjældent beslutningen uden påvirkning fra omgivelserne. Valget formes af et samspil mellem deres egne interesser og drømme og de input, de får fra forældre, venner, lærere og vejledere. Samtidig spiller lokale uddannelsesmuligheder, samfundets behov for arbejdskraft og unges forestillinger om fremtiden også en rolle.

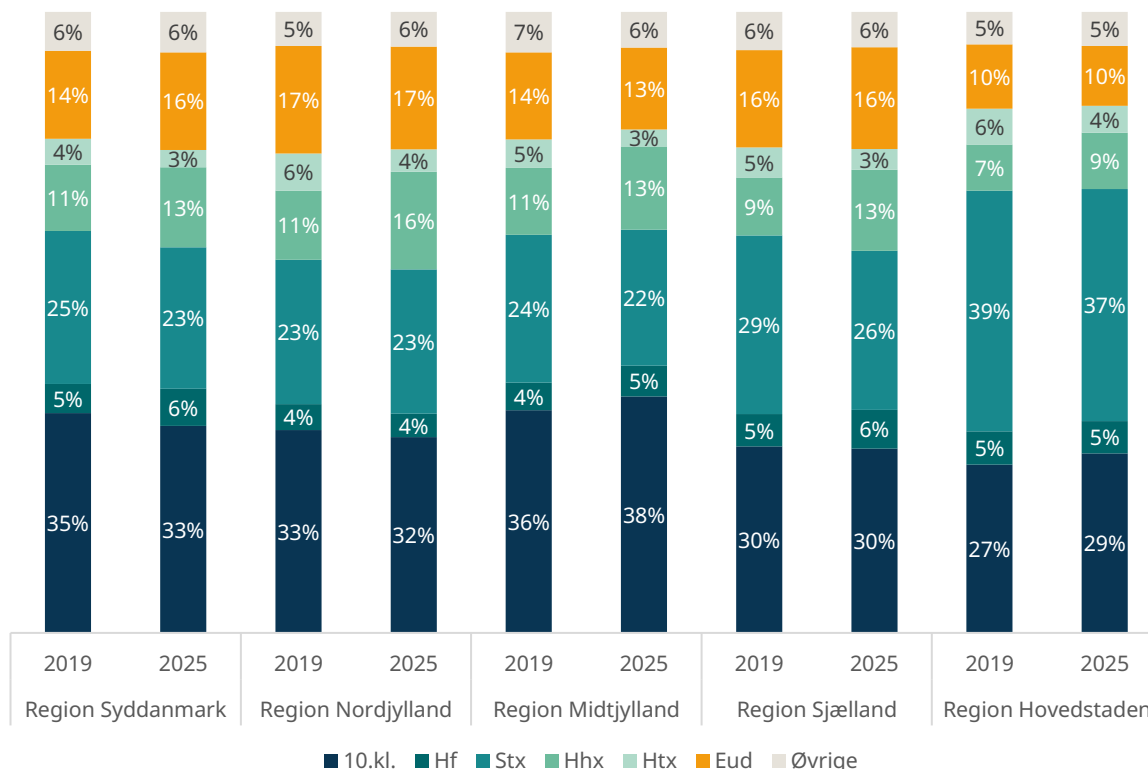
I dette kapitel ser vi på, hvilke ungdomsuddannelser, de unge søger – og dermed hvilke præferencer de selv har. I kapitel 6 ser vi på, hvilke uddannelser de unge rent faktisk starter på, når de forlader grundskolen.

5.1 De unges søgning til ungdomsuddannelser efter 9. eller 10. klasse

Af de unge med bopæl i Syddanmark, der afsluttede 9. eller 10. klasse i 2025, søgte 33 % ind på en 10. klasse til næste skoleår (se Figur 21). Dette er et lille fald siden 2019, men Syddanmark er en af de regioner, hvor den største andel vælger 10. klasse.

Der var 45 %, som søgte ind på en gymnasial uddannelse. Flest søgte ind på en stx (23 %) og færrest på htx (3 %). Endeligt var der 16 %, som søgte ind på en erhvervsuddannelse, hvilket er en lille stigning siden 2019. Syddanmark er i 2025 således en af de regioner, hvor den største andel unge søger direkte ind på en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse.

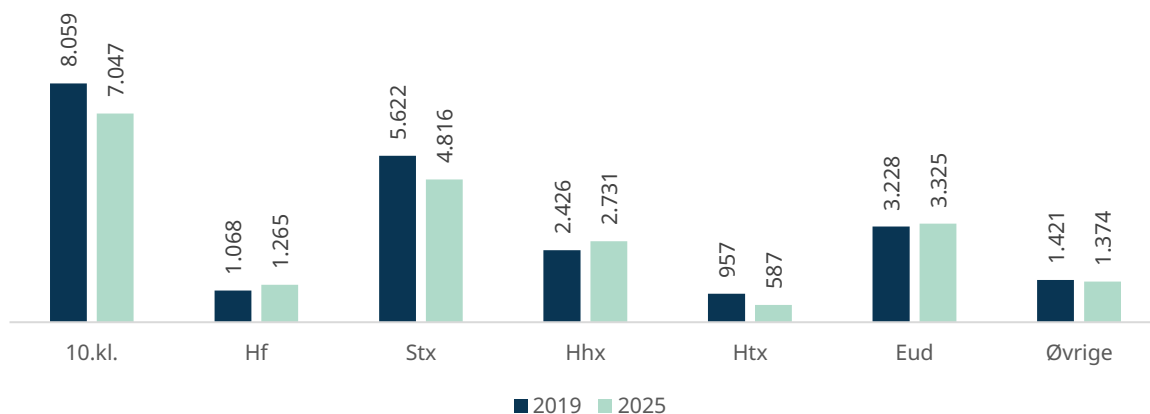
Figur 21: Søgning efter afslutning af 9. eller 10. Klasse i 2019 og 2025 (fordelt på bopælsregion)



Note: Figuren viser udviklingen i søgningen direkte efter 9. eller 10. klasse (fordelt på 10. klasse, stx, hf, htx og hhx og erhvervsuddannelser i Syddanmark og i øvrige regioner i 2019 og 2025 (bopælsregion). 'Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Ser vi på antal i stedet for andele, viser Figur 22, at antallet af unge i Syddanmark, der efter 9. eller 10. klasse søger 10. klasse, er faldet med cirka 1.000 siden 2019. Antallet, der søger stx, er faldet med cirka 800 unge, men stx er stadig den ungdomsuddannelse, som flest unge søger efter 9. eller 10. klasse. På htx er antallet faldet med cirka 400 unge. Derimod er der siden 2019 sket en stigning i antallet, der søger hf, eud og særligt hhx. Stigningen i søgning til hhx er på 305 personer.

Figur 22: Søgning efter afslutning af 9. eller 10. Klasse i 2019 og 2025 (antal i Syddanmark)



Note: Figuren viser udviklingen i søgningen direkte efter 9. eller 10. klasse (fordelt på 10. klasse, stx, hf, htx og hhx og erhvervsuddannelser i Syddanmark i 2019 og 2025 (bopælsregion). 'Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

I Tabel 2 viser vi søgetallene for 2025 nedbrudt på landsdele og kommuner.

Tabel 2: Søgning efter afslutning af 9. eller 10. Klasse i 2025 (antal i landsdele og kommuner)

Bopælskommune	10.kl.	Hf	Stx	Hhx	Htx	Eud	Øvrige	Total
Trekantområdet	1.653	276	1.223	629	132	679	293	4.885
Fredericia	241	67	155	125	32	106	34	760
Kolding	535	92	463	253	53	246	87	1.729
Vejle	877	117	605	251	47	327	172	2.396
Sydvestjylland	1.247	202	791	586	96	754	296	3.972
Billund	148	30	76	80	10	88	39	471
Esbjerg	504	87	401	273	44	321	146	1.776
Fanø	31	0	13	7	3	11	4	69
Varde	324	53	125	138	23	167	58	888
Vejen	240	32	176	88	16	167	49	768
Sønderjylland	1.075	234	801	538	72	618	289	3.627
Haderslev	302	66	232	132	14	147	66	959
Sønderborg	280	58	313	170	21	189	100	1131
Tønder	195	45	87	94	16	102	52	591
Aabenraa	298	65	169	142	21	180	71	946
Fyn inkl. øerne	3.072	551	2.001	978	286	1.274	449	8.611
Assens	288	42	146	92	26	129	46	769
Faaborg-Midtfyn	373	43	172	104	20	193	47	952
Kerteminde	138	42	70	47	23	91	20	431
Langeland	48	14	29	10	4	28	6	139
Middelfart	249	36	174	110	21	101	38	729
Nordfyns	165	41	68	58	22	133	28	515
Nyborg	190	29	136	57	13	112	45	582
Odense	1.175	241	951	340	131	334	170	3.342
Svendborg	402	59	248	140	26	139	49	1.063
Ærø	44	4	7	20	0	14	0	89
Sydlig Midtjylland	1.572	266	831	516	106	717	268	4.276
Hedensted	310	42	147	80	15	183	39	816
Herning	589	136	324	237	41	199	85	1.611
Ikast-Brande	317	41	143	95	22	152	69	839
Ringkøbing-Skjern	356	47	217	104	28	183	75	1.010

Note: Figuren viser søgningen direkte efter 9. eller 10. klasse i 2025 fordelt på syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland. 'Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

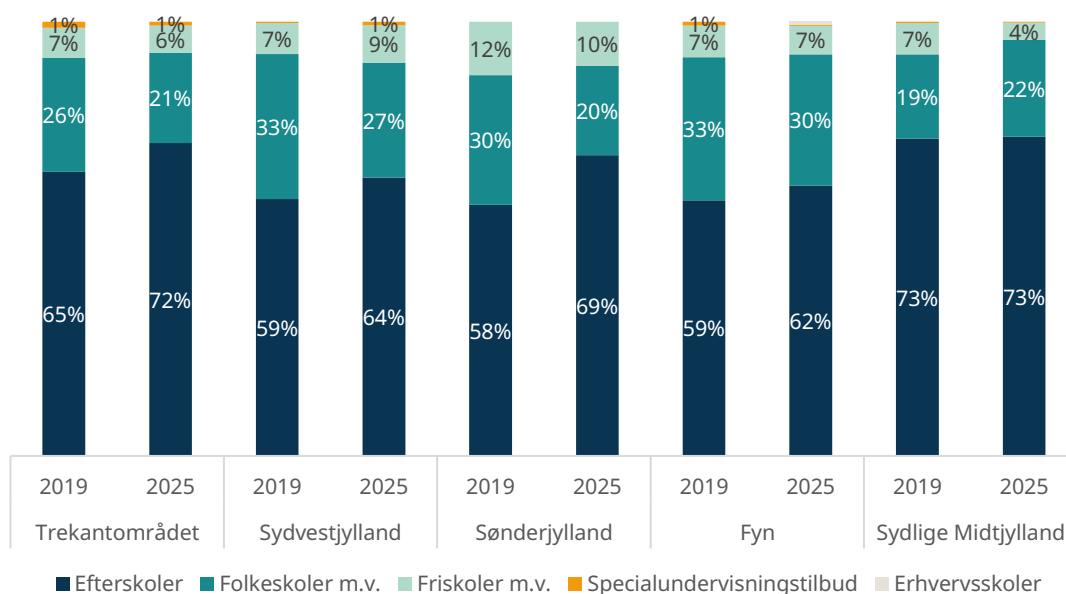
Omregnet til andele betyder det, at andelen, der søger 10. klasse, er størst i Svendborg, Faaborg-Midtfyn og særligt Fanø og Ærø kommuner. Andelen, der søger stx, er derimod størst i Kolding, Sønderborg og Odense kommuner, mens andelen, der søger hf, er størst i Kerteminde, Langeland og Fredericia kommuner. Andelen, der søger hhx, er størst i Ærø og Billund kommuner. I alle kommuner er det alene mellem 1 og 5 % af de unge, der søger htx. Endeligt er andelen, der søger en erhvervsuddannelse, størst i Nordfyns og Vejen kommuner.

5.2 Søgning mod efterskole

Størstedelen af de unge, som søger 10. klasse, vælger en efterskole (se Figur 23). Det gør sig gældende i alle syddanske landsdele og samtidig ses, at andelen, der vælger en efterskole, er steget siden 2019.

Modsat er andelen, der vælger 10. klasse på en folkeskole eller kommunal ungdomsskole, faldet i alle syddanske landsdele. Andelen, der vælger 10. klasse på friskoler, privatskoler eller frie fagskoler, er nogenlunde uændret i perioden.

Figur 23: Søgning til 10. klasse efter 9. og 10. klasse i 2019 og 2025 (opdelt på afdelingstype)



Note: Figuren viser udviklingen i søgningen til 10. klasse direkte efter 9. eller 10. klasse fordelt på typen af 10. klasse. Dette for unge med bopæl i de syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland. 'Folkeskoler m.v.' indeholder folkeskoler og kommunale ungdomsskoler. 'Friskoler m.v.' indeholder friskoler, privatskoler og frie fagskoler.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

6 Tilgang: Hvilken uddannelse de unge starter på

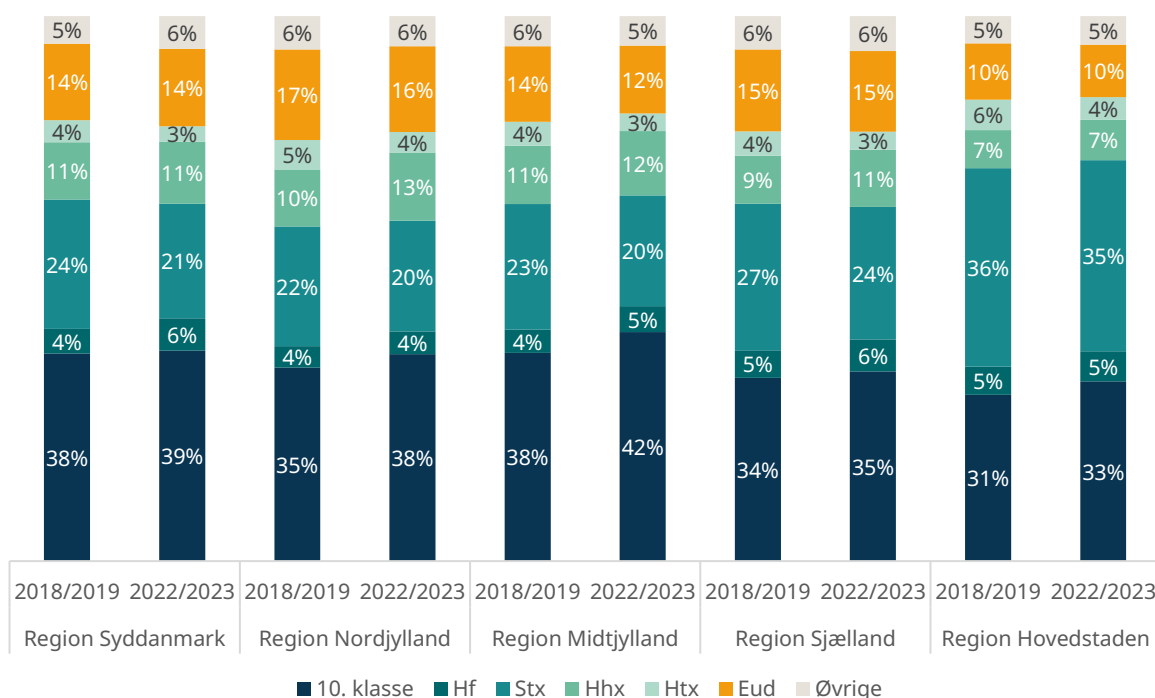
Vejen fra grundskolen og videre i uddannelsessystemet er ikke altid lige og forudsigelig. Når de unge søger en ungdomsuddannelse efter 9. eller 10. klasse, er det starten på en rejse, der for nogle bliver direkte og for andre mere snoet.

I forrige kapitel så vi på, hvor de unge søgte hen efter grundskolen. Det er dog ikke alle unge, som starter på den uddannelse, de har søgt som førsteprioritet. Nogle unge får ikke opfyldt deres førsteprioritet. Andre unge omstemmer sig og starter ikke på den ungdomsuddannelse, som de ellers er kommet ind på. I dette kapitel fokuserer vi derfor på dem, som afsluttede 9. eller 10. klasse i skoleårene 2018/2019 og 2022/2023, og hvilke uddannelser de rent faktisk var i gang med 30. september i skoleåret efter.

6.1 Hvor de unge er i skoleåret efter afsluttet 9. eller 10. klasse

Når vi ser på, hvilken uddannelse de unge er startet på i skoleåret efter 9. eller 10. klasse, kan vi se, at 39 % af de syddanske unge i september skoleåret efter var i gang med 10. klasse (se Figur 24). 14 % er gået i gang med en erhvervsuddannelse og 41 % med en gymnasial uddannelse (hf, stx, hhx eller htx). 6 % er startet på FGU, STU eller internationale gymnasiale uddannelser.

Figur 24: Tilgang til uddannelse efter 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023 (opdelt på uddannelsestype)



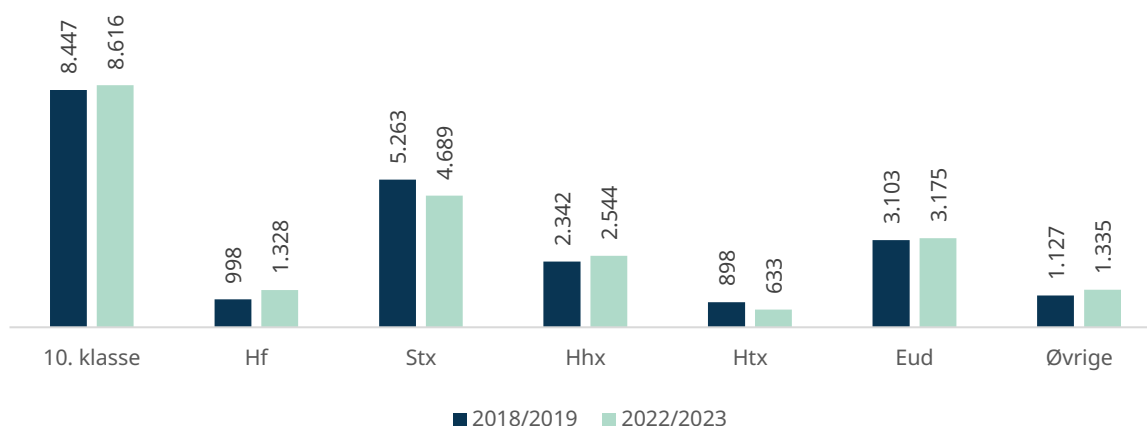
Note: Figuren viser andelen af unge, som efter at have afsluttet 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023, er i gang med 10. klasse eller en ungdomsuddannelse 30. september skoleåret efter. Dette for unge med bopæl i Syddanmark og de øvrige regioner. 'Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Ser vi i stedet for andele på det konkrete antal, der er startet på de enkelte uddannelser, kan vi se, at 8.616 unge i Syddanmark, der efter at have afsluttet 9. eller 10. klasse i skoleåret 2022/2023, er startet i 10. klasse i september skoleåret efter (se Figur 25). Det er lidt højere end det tilsvarende antal for dem, der afsluttede 9. eller 10. klasse i 2018/2019.

Antallet, der starter på hf, hhx og eud er også steget lidt siden skoleåret 2018/2019. Modsat er antallet, der starter på stx og htx, faldet med henholdsvis 500 og 250 unge.

Figur 25: Tilgang efter afslutning af 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023 (antal i Syddanmark)



*Note: Figuren viser antallet af unge, som efter at have afsluttet 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023, er i gang med 10. klasse eller en ungdomsuddannelse 30. september skoleåret efter. Dette for unge med bopæl i Syddanmark. 'Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.*

I Tabel 3 er tilgangen til de enkelte uddannelser opgjort på landsdele og kommuner. Tabellen viser, antal unge i hver enkelt kommune, der tilgår en bestemt uddannelse.

Tabel 3: Tilgang efter afslutning af 9. eller 10. klasse i 2023 (antal i landsdele og kommuner)

Bopælskommune	10.kl.	Hf	Stx	Hhx	Htx	Eud	Øvrige	Total
Trekantområdet	1.948	247	1.077	634	136	616	255	4.913
Fredericia	338	56	196	104	30	114	62	900
Kolding	627	79	360	271	45	180	77	1.639
Vejle	983	112	521	259	61	322	116	2.374
Sydvestjylland	1.548	249	747	557	142	622	279	4.144
Billund	195	38	75	39	15	71	49	482
Esbjerg	655	122	367	296	64	255	116	1.875
Fanø	19	0	20	7	4	12	0	62
Varde	380	41	161	127	34	130	72	945
Vejen	299	48	124	88	25	154	42	780
Sønderjylland	1.437	288	869	466	64	605	261	3.990
Haderslev	364	77	220	113	11	128	87	1.000
Sønderborg	458	60	352	144	18	200	73	1.305
Tønder	234	60	94	93	7	92	49	629
Aabenraa	381	91	203	116	28	185	52	1.056
Fyn inkl. øerne	3.683	543	1.996	887	290	1.332	511	9.242
Assens	353	35	146	57	29	158	43	821
Faaborg-Midtfyn	409	50	218	100	28	155	65	1.025
Kerteminde	196	29	58	44	6	80	29	442
Langeland	55	11	25	14	8	26	15	154
Middelfart	353	40	159	84	24	96	45	801
Nordfyns	215	28	113	68	22	105	39	590
Nyborg	225	45	132	65	14	107	32	620
Odense	1.344	218	881	334	127	462	183	3.549
Svendborg	499	84	246	105	32	130	53	1.149
Ærø	34	3	18	16	0	13	7	91
Sydlig Midtjylland	1.937	309	751	526	133	771	280	4.707
Hedensted	389	49	159	104	29	196	55	981
Herning	790	145	279	183	48	268	103	1.816
Ikast-Brande	344	50	125	75	22	149	52	817
Ringkøbing-Skjern	414	65	188	164	34	158	70	1.093

Note: Figuren viser antallet af unge, som efter at have afsluttet 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023, er i gang med enten 10. klasse eller en ungdomsuddannelse 30. september skoleåret efter. Dette fordelt på syddanske landsdele og kommuner samt det sydlige Midtjylland. Øvrige' indeholder bl.a. FGU, STU og internationale gymnasiale uddannelser.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

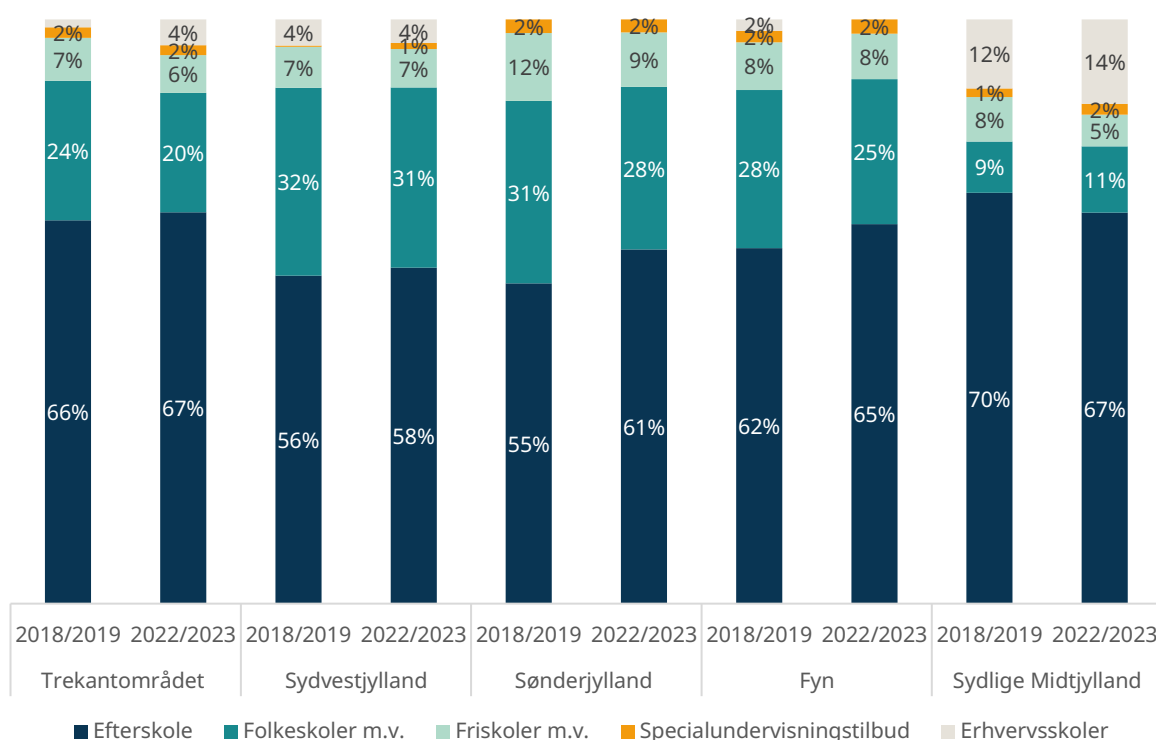
Omregnet til andele, betyder det, at andelen, der starter i 10. klasse, er størst i Assens, Kerteminde, Middelfart og Svendborg kommuner. Andelen, der søger stx, er størst i Fanø, Sønderborg og Odense kommuner, mens andelen, der søger hf, er størst i Billund, Tønder, Haderslev og Aabenraa kommuner. Andelen der søger hhx, er størst i Esbjerg, Kolding og Ærø kommuner, og i alle kommuner starter 1-6 % af de unge på htx. Endeligt er andelen, der starter på en erhvervsuddannelse, størst i Vejen, Assens og Fanø kommuner.

6.2 Tilgang til de forskellige typer 10. klasse

Størstedelen af de unge, som tilgår 10. klasse skoleåret efter afsluttet 9. eller 10. klasse, starter på en efterskole (se Figur 26). Dette gør sig gældende for alle syddanske landsdele og andelen, der starter på en efterskole, er generelt steget siden skoleåret 2018/2019.

Modsat er andelen, der starter i 10. klasse på en folkeskole eller kommunal ungdomsskole, faldet i alle syddanske landsdele. Andelen, der starter i 10. klasse på friskoler, privatskoler eller frie fagskoler, er nogenlunde uændret i perioden.

Figur 26: Tilgang til 10. klasse efter 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023 (opdelt på afdelingstype)



Note: Figuren viser andelen af unge, som efter at have afsluttet 9. eller 10. klasse i 2019 og 2023 er i gang med 10. klasse 30. september skoleåret efter, fordelt på typer af 10. klasse. Dette for unge med bopæl i de syddanske landsdele og det sydlige Midtjylland. 'Folkeskoler m.v.' indeholder folkeskoler og kommunale ungdomsskoler. 'Friskoler m.v.' indeholder friskoler, privatskoler og frie fagskoler.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

7 FGU - tilgange, overgange og konsekvenser af epx

Når uddannelsesreformen træder i kraft, får elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, ret til en forberedende grunduddannelse (FGU), i skoleåret efter 9. klasse. Også elever, der dropper ud af en anden uddannelse året efter grundskolen, får ret til en FGU.

Boks 3 Retskrav på optagelse på FGU

Retskrav på opstart på fgu

Elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, får ret til at starte på den forberedende grunduddannelse (fgu) i skoleåret efter 9. klasse. Elever, der falder fra et uddannelsesstilbud i løbet af skoleåret efter afsluttet 9. klasse, vil også få ret til at starte på fgu.

Disse elevgrupper får mulighed for et fgu-forløb frem til afslutningen af skoleåret umiddelbart efter 9. klasse. Eleverne vil også få mulighed for at tage en afsluttende prøve, der giver adgang til epx.

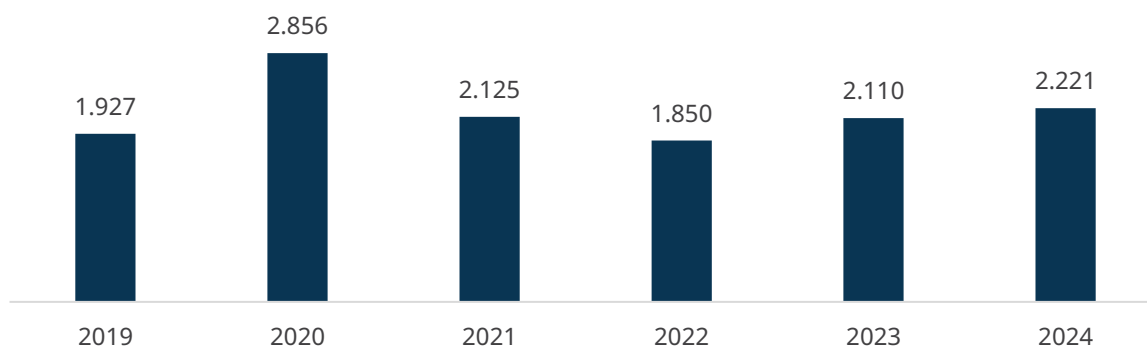
Kilde: <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/love-og-regler/politiske-aftaler/aftale%20om%20ny%20gymnasieuddannelse/skoleaaret-efter-9--klasse>

Det får alt andet lige betydning for elevtallet på de nuværende FGU-institutioner. Derfor ser vi i dette kapitel på, hvordan elevtallet på FGU kan udvikle sig fra 2030 og frem.

7.1 Nuværende antal elever på FGU og antal efter retskrav på FGU

Per 30. september 2024 var 2.221 unge i gang med et FGU-forløb i Syddanmark (se Figur 27). Det er det næsthøjeste antal i FGU's levetid.

Figur 27: Antal unge, som er i gang med en FGU i Syddanmark per 30. september i årene 2019-2024



Note: Figuren viser antallet af unge, som per 30. september i årene 2019-2024, var i gang med en FGU beliggende i Syddanmark.

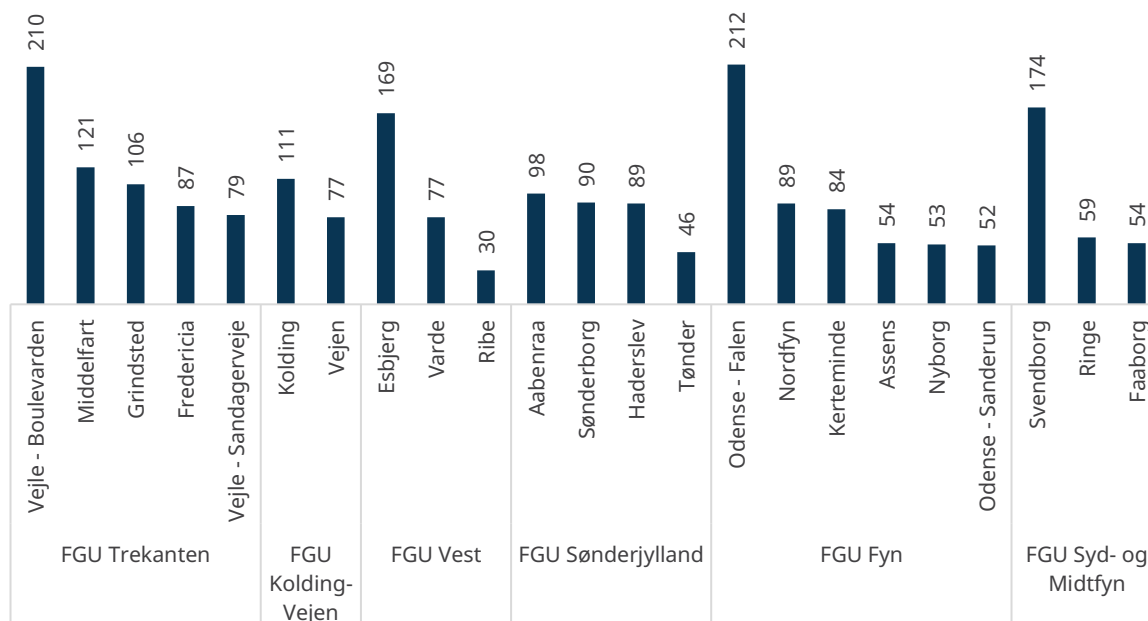
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Figur 28 viser, hvordan de 2.221 unge i 2024 fordelte sig på de enkelte FGU-institutioner og -afdelinger i Syddanmark.

Det fremgår af figuren, at der gik flest elever på FGU Fyns afdeling i Odense (Falen), i FGU Trekantens afdeling i Vejle (Boulevarden), FGU Syd- og Midtfyns afdeling i Svendborg og i FGU Vests afdeling i Esbjerg. De mindste afdelinger er FGU Vests afdeling i Ribe og FGU-Sønderjyllands afdeling i Tønder. De resterende FGU-afdelinger havde per 30. september 2024 mellem 50 og 100

elever.

Figur 28: Antal FGU-elever per 30. september 2024 fordelt på FGU-institutioner og -afdelinger



Note: Figuren viser antallet af unge, som per 30. september 2024, var i gang med en FGU beliggende i Syd-danmark. Dette fordelt på de enkelte FGU-institutioner og -afdelinger.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Epx-reformen indebærer som nævnt, at alle, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, får ret til at starte på FGU i skoleåret efter 9. klasse. Elever, der falder fra et uddannelses tilbud i løbet af skoleåret efter afsluttet 9. klasse, vil også få ret til at starte på FGU. Dette må forventes alt andet lige at øge antallet af elever i FGU-institutionerne.

I Tabel 4 viser vi, hvor mange elever der hypotetisk set kunne have startet på en FGU-institution i Syddanmark i skoleåret 2022/2023. Vi antager, at alle unge, som begyndte i 10. klasse (ekskl. efterskoler) eller på en ungdomsuddannelse i dette skoleår, og som ikke ville have tilstrækkelige karakterer til at kunne komme ind på en epx, i stedet ville være startet på en FGU. Selvom nogle af disse unge formentlig var kommet ind på en erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse alligevel (f.eks. via optagelsesprøver) viser tabellen, at tilgangen til FGU alt andet lige ville have været markant højere, hvis epx-reformen var indført i skoleåret 2022/2023. De unges karakterer og adfærd kan ændre sig frem mod 2030, hvor epx vil starte op. Alligevel er det relevant at overveje, om de eksisterende syddanske FGU-institutioner og -afdelinger er parate til det stigende antal elever, som epx-reformen må forventes at medføre.

Tabel 4: Faktisk tilgang til FGU i skoleåret 2022/2023 fordelt på FGU-institutioner og -afdelinger, samt en hypotetisk tilgang, hvis alle uden retskrav på epk skulle have startet på en FGU.

FGU-institution	Faktisk antal elever	Hypotetisk antal elever	Procentuel udvikling
FGU Trekanten	463	701	51 %
Vejle – Boulevarden	152	280	84 %
Fredericia	103	115	12 %
Middelfart	81	93	15 %
Vejle - Sandagervej	66	121	84 %
Grindsted	61	92	51 %
FGU Kolding-Vejen	194	414	113 %
Kolding	101	312	209 %
Vejen	93	102	10 %
FGU Vest	244	471	93 %
Esbjerg	145	285	97 %
Varde	69	127	84 %
Ribe	30	59	97 %
FGU Sønderjylland	301	783	160 %
Sønderborg	109	280	157 %
Haderslev	96	160	67 %
Aabenraa	62	249	302 %
Tønder	34	94	176 %
FGU Fyn	389	1.115	187 %
Odense - Falen	172	791	360 %
Nordfyn	84	61	-27 %
Kerteminde	57	51	-11 %
Assens	45	94	109 %
Nyborg	31	118	281 %
Odense - Sanderun	0	0	0 %
FGU Syd- og Midtfyn	230	465	102 %
Svendborg	146	225	54 %
Ringe	47	134	186 %
Faaborg	37	106	186 %
Region Syddanmark	1.821	3.949	117 %

Note: Figuren viser antallet af unge, som i skoleåret 2022/2023 startede på en FGU beliggende i Syddanmark. Dette fordelt på de enkelte FGU-institutioner og -afdelinger. Figuren viser også, hvor mange unge, der ville være begyndt i hver FGU-afdeling, hvis alle de unge, som i skoleåret begyndte i 10. klasse eller på en ungdomsuddannelse, og som ikke opfylder adgangskravene til epk, skulle have startet på FGU. Vi har antaget, at unge ville have startet den FGU-afdeling, som ligger i deres bopælskommune. Hvis der er flere FGU-afdelinger i en bopælskommune, har vi brugt den faktiske fordeling af tilgangen i 2022/2023 på de to afdelinger som fordelingsnøgle. FGU Fyns afdeling i Odense – Sanderun har først fået elever fra skoleåret 2023/2024, hvorfor de i denne tabel har værdien 0.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring og Danmarks Statistik

7.2 Overgang fra FGU til anden uddannelse

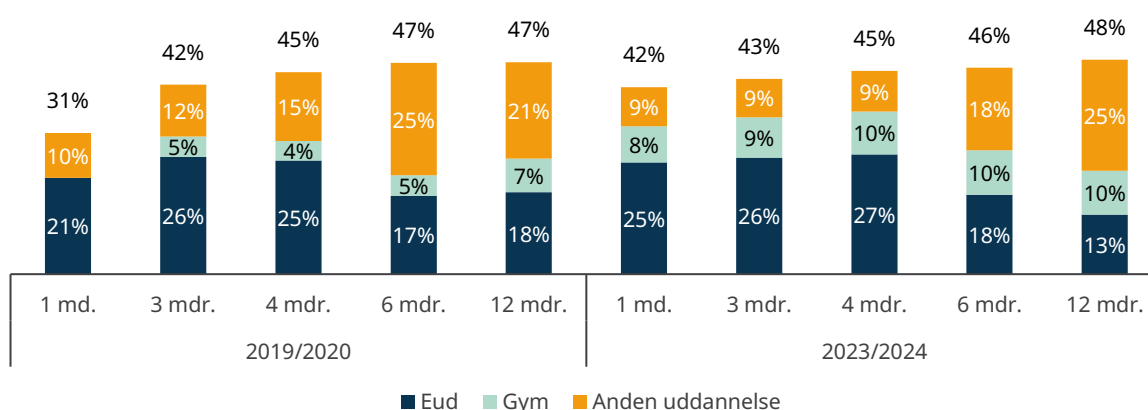
Figur 29 viser, at 42 % af de unge, der fuldførte en FGU i Syddanmark i skoleåret 2023/2024, var i gang med en ungdomsuddannelse 1 måned efter fuldførelsen. 25 % var i gang med en erhvervsuddannelse og 8 % med en gymnasial uddannelse. 9 % var i gang med en anden uddannelse (FGU, STU, 10. klasse eller HF-enkeltfag/avu).

Dette billede ændrer sig ikke afgørende, når vi stedet kigger på status henholdsvis 3 og 4 måneder efter afsluttet FGU. Efter 6 og 12 måneder er andelen, som er i gang med en erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse steget en smule til henholdsvis 46 % og 48 %. Som det ses, er andelen, som er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse, dog faldet markant. Efter 12 måneder er 12 % i gang med en erhvervsfaglig uddannelse. Det er et fald på 12 procentpoint sammenlignet med 1 måned efter fuldført FGU. Andelen, der er i gang med en gymnasial uddannelse, er stort set uændret. Der er - i forhold til 1 måned efter fuldført FGU - en stigning på 16 procentpoint i

andelen, som efter 12 måneder er i gang med anden uddannelse, f.eks. fordi de afbryder en ungdomsuddannelse og begynder på FGU på ny. De cirka 52 %, som efter 12 måneder ikke er i gang med en uddannelse, er enten i beskæftigelse eller begrænset beskæftigelse (24 %) eller ledige (13 %). For de sidste 15 % er der ikke oplyst en status i registrene.

Sammenlignet med det første skoleår, hvor FGU eksisterede (2019/2020), er der en tendens til, at en markant større andel er i gang med en uddannelse 1 måned efter fuldførelsen af et FGU-forløb, mens der ikke er store forskelle på andelen, der er i gang med en uddannelse 3-12 mdr. efter fuldført FGU-forløb.

Figur 29: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen



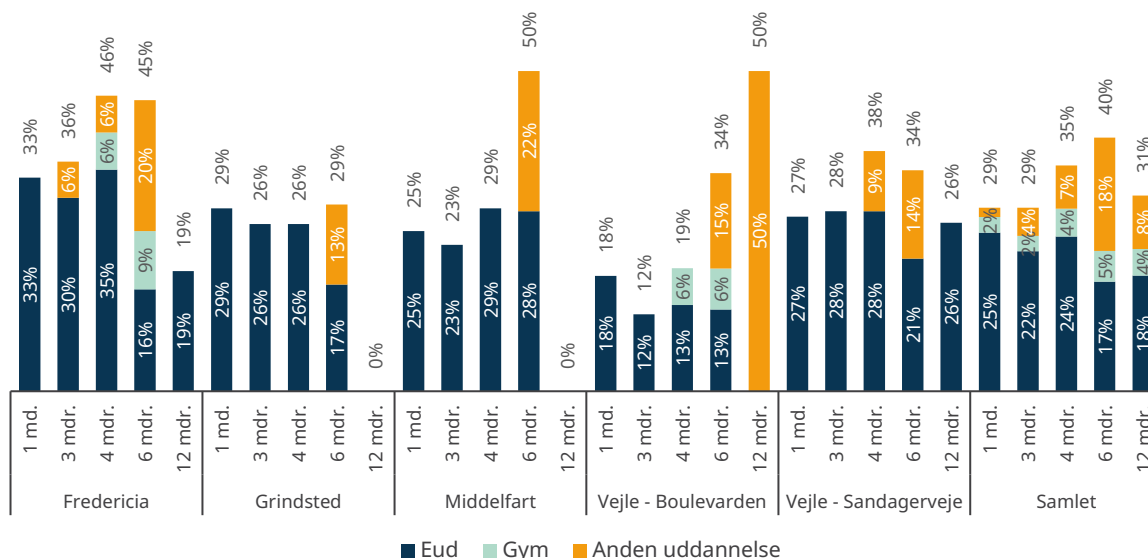
Note: Figuren viser, hvad personer, der har fuldført FGU på en FGU-institution i Syddanmark, laver på forskellige tidspunkter efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

7.2.1 Overgang fra FGU til anden uddannelse fordelt på de enkelte FGU-institutioner

De nedenstående figurer viser, hvad unge, der fuldførte en FGU på de enkelte FGU-institutioner og -afdelinger i skoleåret 2023/2024, laver 1-12 måneder efter, at de fuldførte deres FGU.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der med de nyeste tilgængelige data ikke er data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Antallet, som procentsatsen er opgjort ud fra 12 måneder efter, er derfor lavere end for de øvrige statustidspunkter for alle FGU-institutioner og -afdelinger, og det er sandsynligt, at andelen vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt.

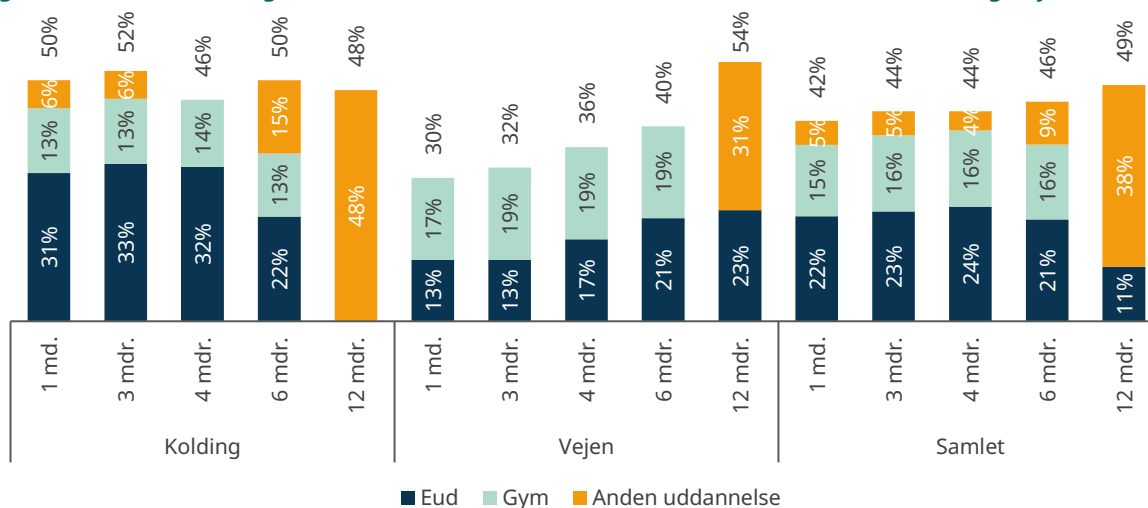
Figur 30: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Trekanten)



Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Trekanten i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

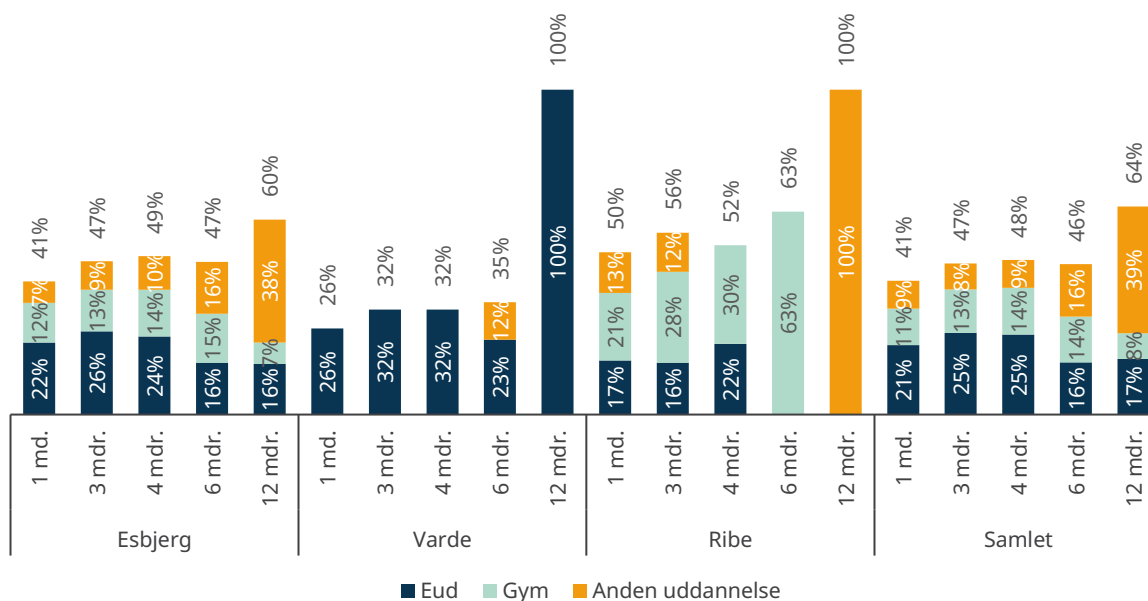
Figur 31: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Kolding-Vejen)



Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Kolding-Vejen i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt.

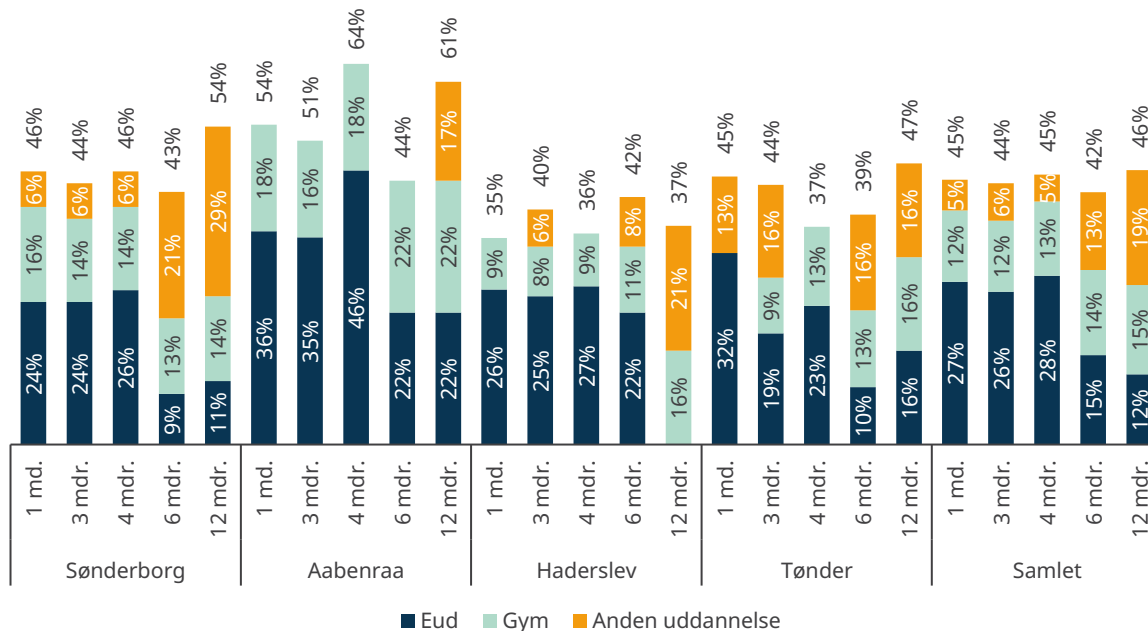
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Figur 32: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Vest)



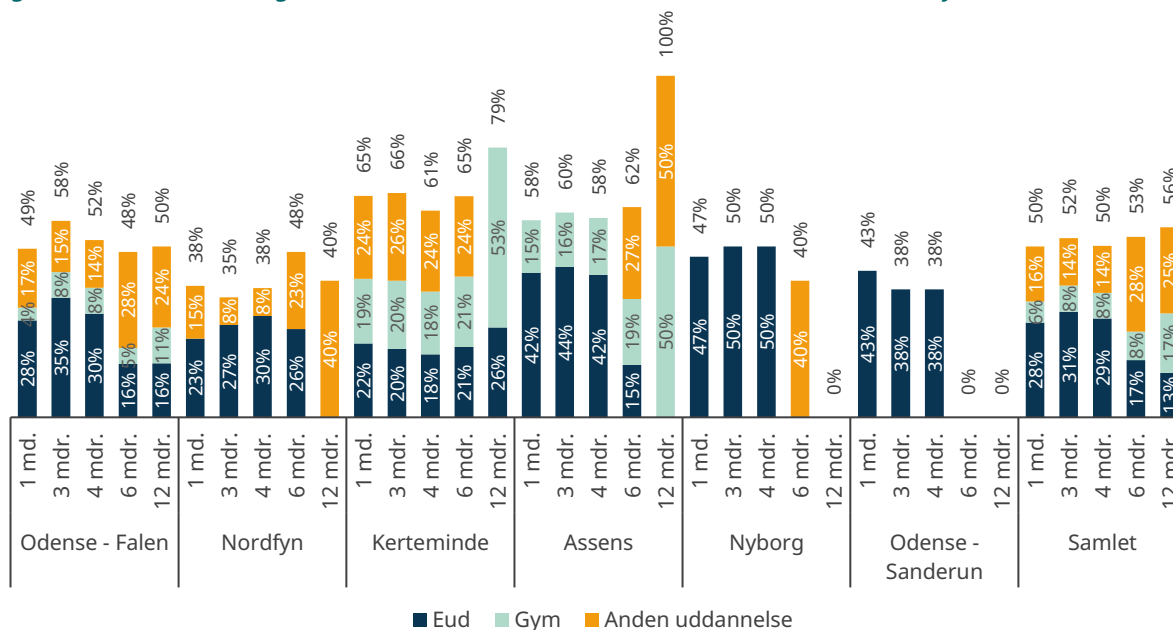
Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Vest i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Figur 33: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Sønderjylland)



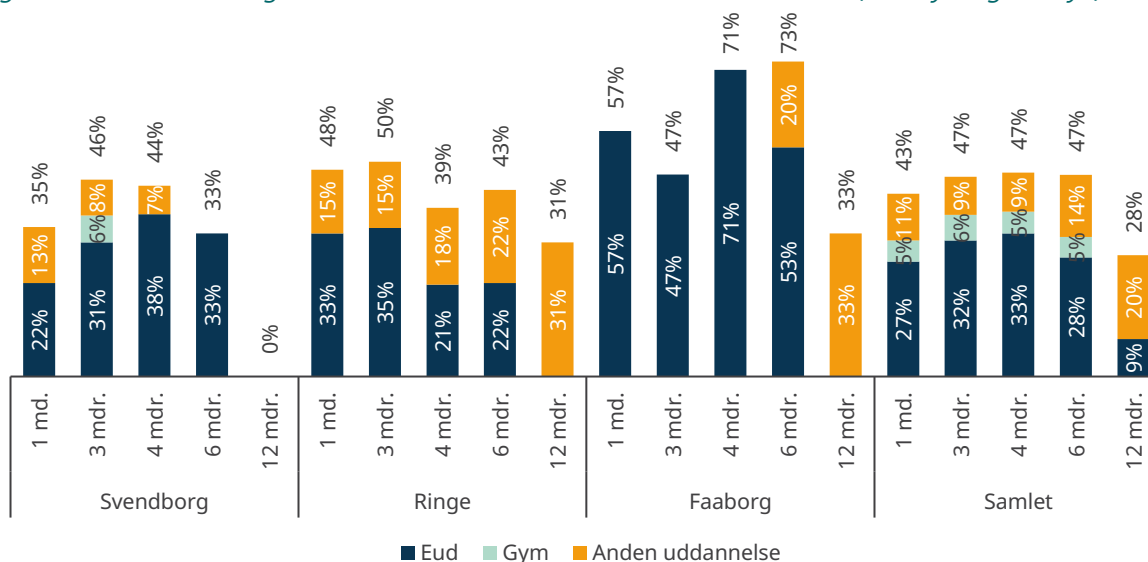
Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Sønderjylland i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Figur 34: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Fyn)



Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Fyn i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

Figur 35: Uddannelsesvalg efter fuldført FGU 1-12 måneder efter fuldførelsen (FGU Syd- og Midtfyn)



Note: Figuren viser, hvad personer der har fuldført FGU på de forskellige afdelinger af FGU Syd- og Midtfyn i skoleåret 2023/24 laver 1-12 mdr. efter fuldførelsen. Kun fuldførte forløb. 'Anden uddannelse' dækker FGU, STU, 10. klasse og HF-enkeltfag/avu. Der er aktuelt ikke data for alle unge 12 måneder efter, at de fuldførte FGU. Det er derfor sandsynligt, at andelen 12 måneder efter vil ændre sig, når nyere data bliver tilgængeligt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for It og Læring.

8 Frafald og omvalg

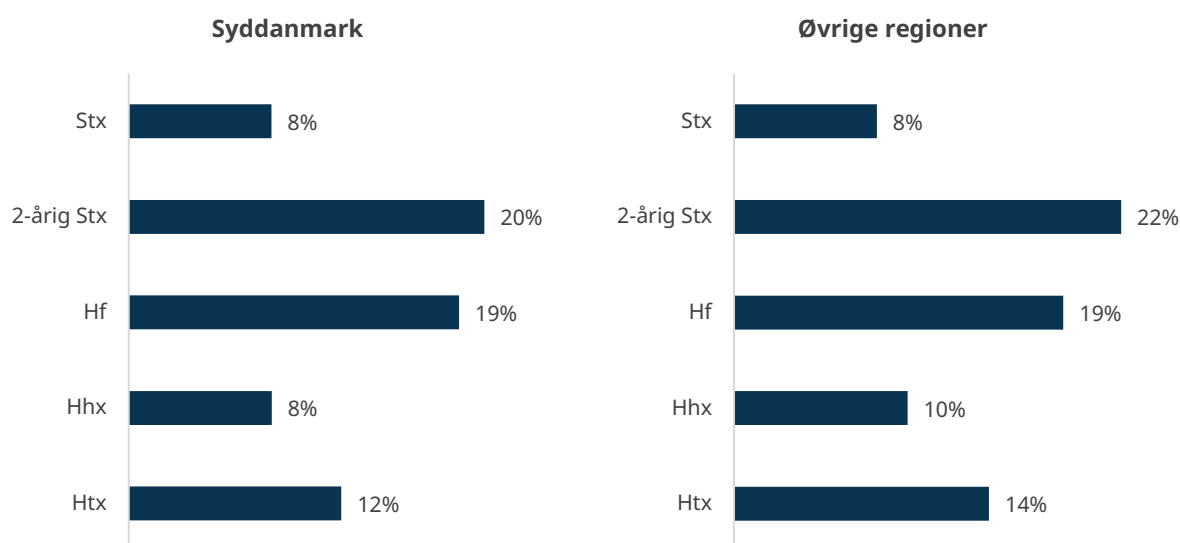
Frafald på ungdomsuddannelser udgør en væsentlig udfordring i arbejdet med at sikre, at flere unge gennemfører en kompetencegivende uddannelse. Når unge forlader deres ungdomsuddannelse uden at gennemføre – eller vælger at skifte retning – kan det forsinke deres samlede uddannelsesforløb, skabe usikkerhed og øge risikoen for, at de på sigt mister fodfæste i uddannelsessystemet. Men frafald kan også være et led i en afsøgningsproces, hvor unge justerer deres valg i takt med nye erfaringer og erkendelser.

8.1 Frafald på de gymnasiale uddannelser

Når vi ser på de gymnasiale uddannelser, er der forskel i frafald på de forskellige typer i både Syddanmark og de øvrige regioner under ét (se Figur 36).

På stx er der 8 % af de unge, som i 2021-2023 er startet på en stx i Syddanmark, der har afbrudt inden for 12 måneder. Det samme er tilfældet for 8 % på hhx og 12 % på htx. Frafaldet på disse uddannelser er en smule mindre i Syddanmark end i de øvrige regioner under ét. Som det også ses af figuren, er der et markant højere frafald på hf (19 %) og den 2-årige stx (20 %) end på de øvrige gymnasiale uddannelser.

Figur 36: Afbrudt inden for 12 måneder fra start på gymnasiale uddannelser



Note: Figurene viser andelen af det samlede antal unge, som er startet på en uddannelse i hhv. Syddanmark og øvrige regioner i tre skoleår (2021-23) og har afbrudt uddannelsen inden for 12 måneder (målt 2022-24).

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Følger vi de samme årgange, altså dem, der begyndte deres ungdomsuddannelse i 2019-2021, og ser på deres frafald efter 36 måneder (tre skoleår), er det på stx og hhx steget med fire procentpoint til 12 %, på htx med seks procentpoint til 18 % og på hf med seks procentpoint til 25 %.

Afbrudsmønstre

I Figur 37 ser vi på, hvornår i løbet af det første år, de unge afbryder deres gymnasiale uddannelse. Afbrudsmønstrene viser, at frafaldet stiger langsomt, men støt igennem det første skoleår. Der er ikke store forskelle i afbrudsmønstret blandt dem, der påbegyndte deres gymnasiale uddannelser i hhv. 2018-2020 og 2021-2023.

Figur 37: Udvikling i afbrudsmønstre 1-12 mdr. på gymnasiale uddannelser i Syddanmark



Note: Figuren viser udviklingen i det afbrudsmønster, som vi kan se i løbet af det første skoleår (12 måneder) for hver af de fire gymnasiale uddannelser i Syddanmark, for de årgange, som er startet i henholdsvis 2018-2020 og 2021-2023. Den 2-årige stx er ikke med i grafen for stx.

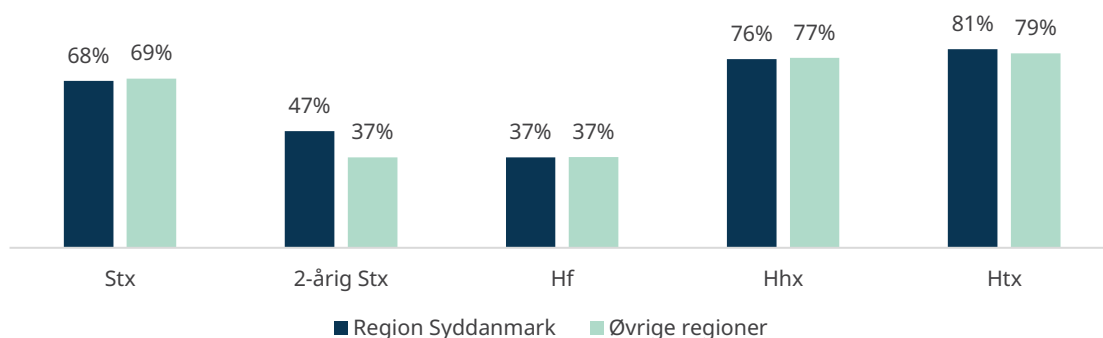
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Omvalg

Størstedelen af dem, der afbryder deres stx, hhx eller htx inden for 12 måneder, vælger en anden uddannelse (se Figur 38). Det vil sige, at de foretager et omvalg, formentlig fordi de er blevet mere afklarede i forhold til hvilken uddannelse, der passer dem.

I forhold til de andre gymnasiale uddannelser er der færre unge på den 2-årige stx og hf, der laver et omvalg, når de afbryder deres uddannelse.

Figur 38: Afbrudt inden for 12 måneder fra start på gymnasiale uddannelser (andel med omvalg)



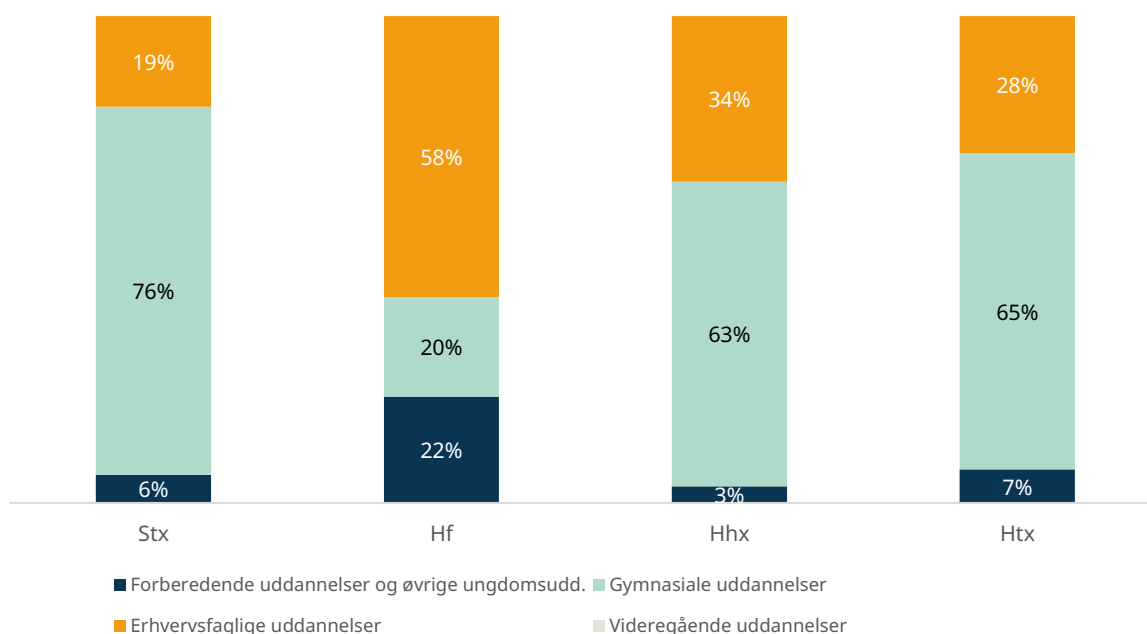
Note: Figurerne viser andelen af det samlede antal unge, som er startet på en uddannelse i hhv. Syddanmark og øvrige regioner i tre skoleår (2021-23), har afbrudt uddannelsen inden for 12 måneder (målt 2022-24), og som har valgt en anden uddannelse efter afbruddet.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Over halvdelen af dem, som afbryder stx, hhx eller htx og vælger en ny uddannelse, vælger en anden gymnasial uddannelse (se Figur 39). På hhx og htx er der dog også en væsentlig andel, som vælger en erhvervsfaglig uddannelse.

Den markant højeste andel, som laver omvalg til en erhvervsfaglig uddannelse, findes på hf, hvor 58 % af dem, som inden for 12 måneder afbryder og vælger en anden uddannelse, vælger en erhvervsfaglig uddannelse. 22 % vælger FGU eller andre ungdomsuddannelser, mens 20 % vælger en gymnasial uddannelse.

Figur 39: Nyt uddannelsesvalg for unge der har afbrudt en gymnasial uddannelse



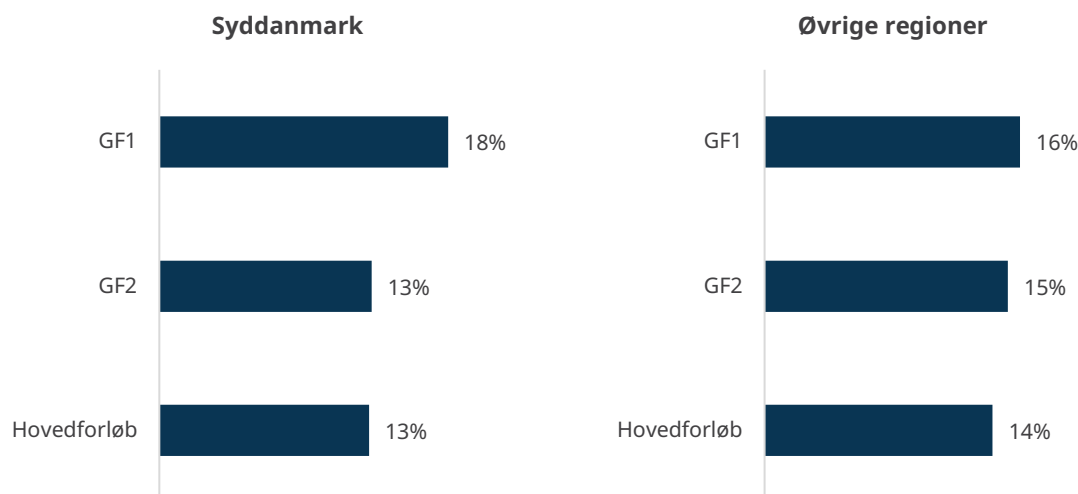
Note: Figuren viser, hvilke uddannelser de unge, som er startet på en gymnasial uddannelse i Syddanmark i tre skoleår (2021-23) og har haft afbrud med omvalg inden for 12 måneder (målt 2022-24), har valgt.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

8.2 Frafald på erhvervsfaglige uddannelser

Ser vi på de erhvervsfaglige uddannelser, er der størst frafald på GF1 (se Figur 40). 18 % af de unge, som i 2021-2023 startede på uddannelsen, afbrød deres uddannelse inden for 12 måneder. Det samme er tilfældet for 13 % på GF2 og på hovedforløb.

Figur 40: Afbrudt inden for 12 måneder fra start på erhvervsfaglige uddannelser



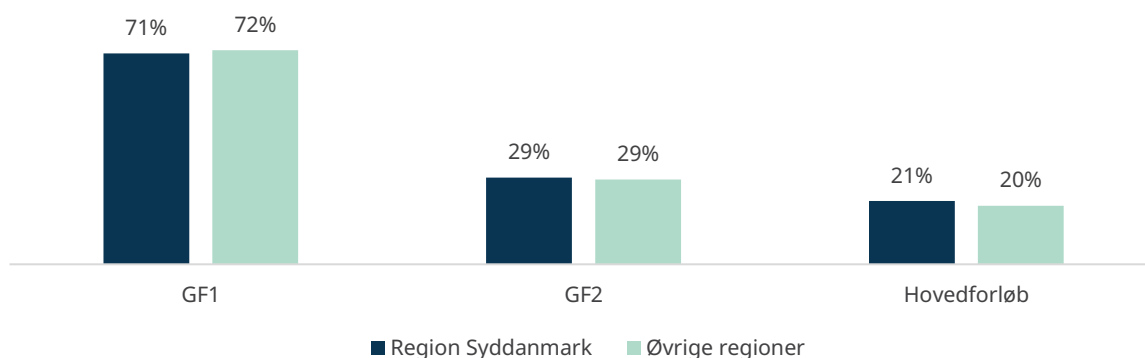
Note: Figurene viser andelen af det samlede antal unge, som er startet på en uddannelse i hhv. Syddanmark og øvrige regioner i tre skoleår (2021-23) og har afbrudt uddannelsen inden for 12 måneder (målt 2022-24).

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Udvider vi fokus fra 12 til 36 måneder (tre skoleår) og betragter de unge, som påbegyndte et hovedforløb i 2019-2021 stiger frafaldet på hovedforløbet med ni procentpoint til 22 %. Hertil kommer, at der sker et frafald mellem grundforløb og hovedforløb, hvor 20 % af dem, som i 2021-2023 opnåede kvalifikationer til at starte et hovedforløb, efter seks måneder ikke var i gang med et hovedforløb. Medtager vi frafald mellem de forskellige dele af de erhvervsfaglige uddannelser, er frafaldet betydeligt højere end på gymnasiale uddannelser.

Blandt de unge, som inden for 12 måneder afbryder deres GF1, er der en høj andel, som vælger en anden uddannelse. På GF2 og hovedforløb er der en betydelig mindre andel, som laver et omvalg (se Figur 41).

Figur 41 Afbrudt inden for 12 måneder fra start på erhvervsfaglige uddannelser (andel med omvalg)



Note: Figuren viser andelen af det samlede antal unge, som er startet på en uddannelse i hhv. Syddanmark og øvrige regioner i tre skoleår (2021-23), har afbrudt uddannelsen inden for 12 måneder (målt 2022-24), og som har valgt en anden uddannelse efter afbruddet.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

Omvalg

De unge, som afbryder deres erhvervsuddannelse inden for 12 måneder og vælger en anden uddannelse, vælger primært andre erhvervsfaglige uddannelser (se Figur 42).

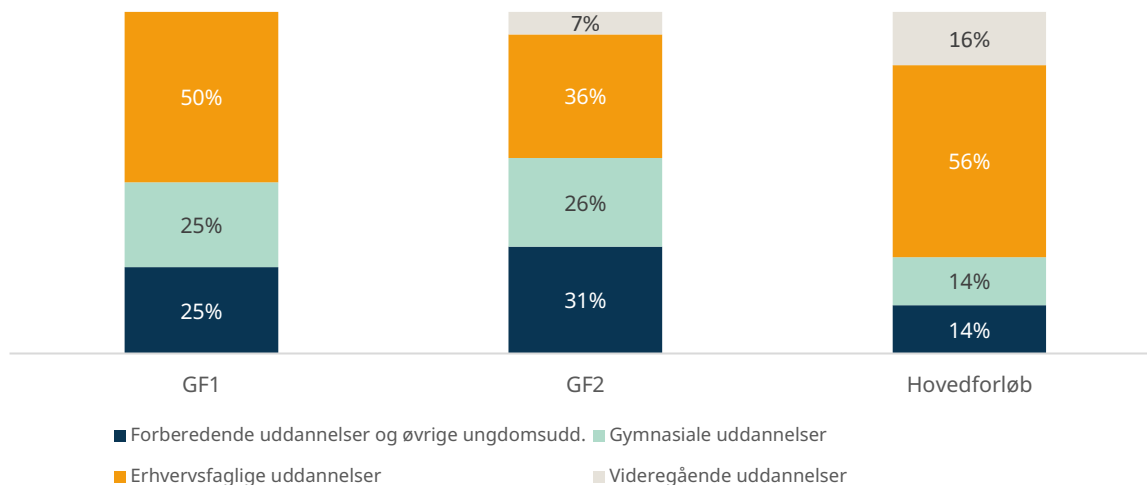
På GF1 er det 50 % af dem, som afbryder inden for 12 måneder og laver et omvalg, der vælger en anden erhvervsfaglig uddannelse. 25 % vælger FGU og 25 % vælger at skifte til en gymnasial uddannelse.

På GF2 er det 36 %, som vælger en anden erhvervsfaglig uddannelse, mens 31 % vælger FGU og 26 % en gymnasial uddannelse. 7 % vælger en videregående uddannelse.

På hovedforløbet vælger 56 % en anden erhvervsfaglig uddannelse, mens 14 % vælger FGU og 14 % en gymnasial uddannelse. 16 % vælger en videregående uddannelse.

Dem, som skifter fra en erhvervsfaglig uddannelse til en videregående uddannelse, har enten tilegnet sig adgangsgivende kompetencer før deres påbegyndelse af en erhvervsuddannelse, eksempelvis hvis de har taget en gymnasial uddannelse, inden de startede på en erhvervsuddannelse, eller de er startet på videregående uddannelser, som alene anvender optagelsesprøver. Det kan eksempelvis være kunstneriske uddannelser som musikkonservatorier og design-skoler. Endelig er der mulighed for komme ind på klassiske professionsuddannelser som pædagog og lærer via realkompetencevurdering og evt. optagelsesprøve.

Figur 42: Nyt uddannelsesvalg for unge der har afbrudt en erhvervsfaglig uddannelse



Note: Figuren viser, hvilke uddannelser de unge, som er startet på en erhvervsfaglig uddannelse i Syddanmark i tre skoleår (2021-23) og har haft afbrud med omvalg inden for 12 måneder (målt 2022-24), har valgt. Kilde: Pluss på baggrund af data fra Styrelsen for IT og Læring.

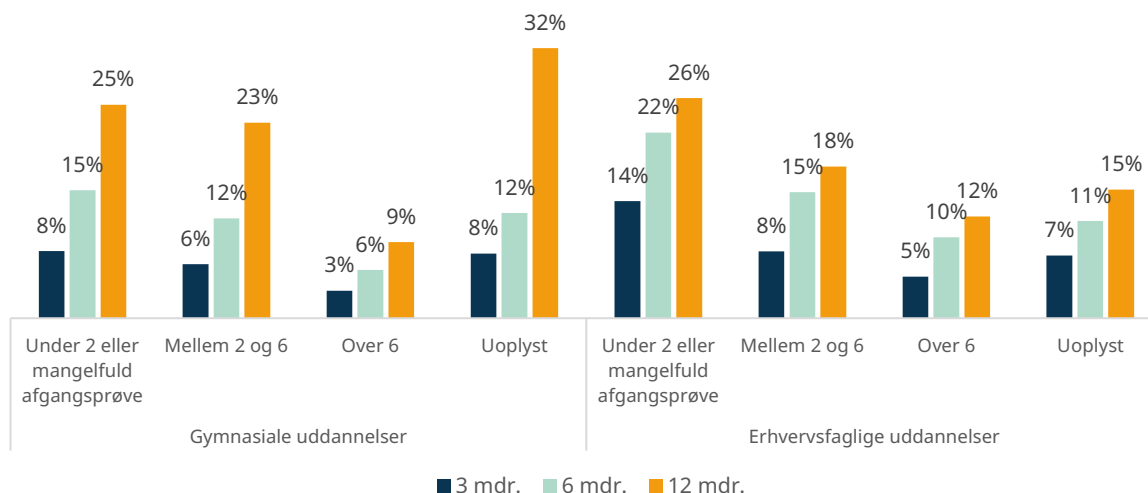
8.3 Frafald på alle uddannelser pga. mangelfuld afgangsprøve eller lavt karaktergennemsnit fra grundskolen

En af årsagerne til frafald kan være de kvalifikationer, som de unge har med fra grundskolen. Figur 43 viser frafald fordelt på karaktergennemsnit ved folkeskolens bundne prøver.

På de gymnasiale uddannelser er 25 % af dem, der havde under 02 eller en mangelfuld afgangsprøve, faldet fra efter 12 måneder. Frafaldet er også forholdsvis højt for dem, der har mellem 2,0 og 6,0 i karaktergennemsnit – 23 % af dem er faldet fra efter 12 måneder. For dem, der havde et karaktergennemsnit på 6,0 og derover, er kun 9 % faldet fra.

På de erhvervsfaglige uddannelser er 26 % af dem, der havde under 02 eller en mangelfuld afgangsprøve, faldet fra efter 12 måneder. For dem, der havde et karaktergennemsnit på 6,0 og derover, er 12 % faldet fra.

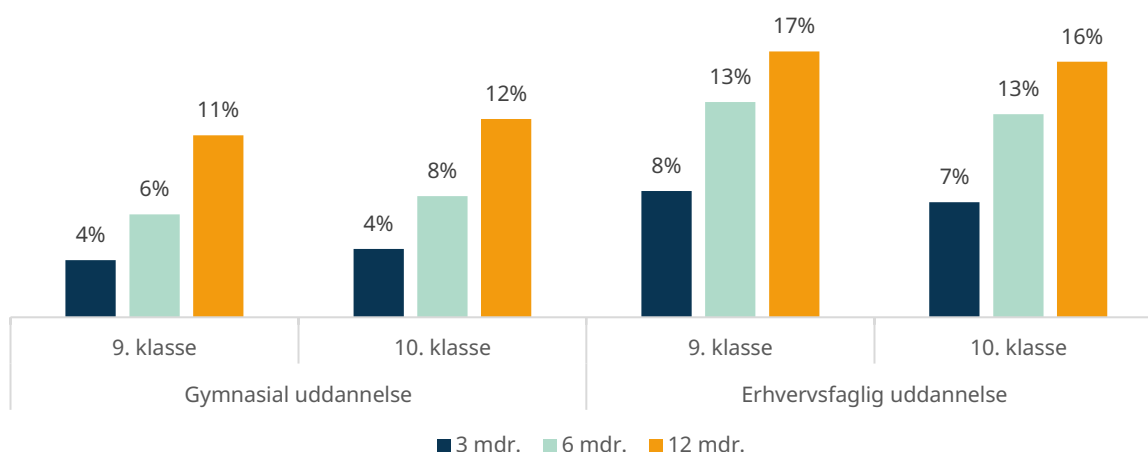
Figur 43: Frafald fordelt på karaktergennemsnit ved folkeskolens bundne prøver



Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i Syddanmark, som startede på enten en gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse i skoleårene 2021-2023, og som afbrød uddannelsen inden for 12 måneder. Dette fordelt på deres karaktergennemsnit ved folkeskolens lovbundne prøver i 9. klasse.
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

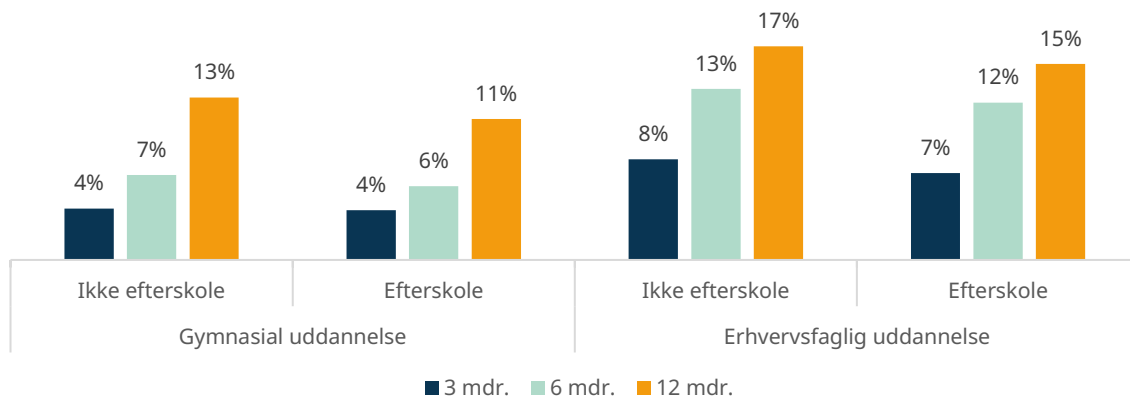
Hverken på gymnasiale eller erhvervsfaglige uddannelser er der nævneværdige forskelle på frafald blandt dem, som kommer fra 10. klasse, sammenlignet med dem, som starter direkte fra 9. klasse (se Figur 44). Det samme er tilfældet, når vi sammenligner frafaldet for unge, der kommer fra en efterskole, sammenlignet med unge, der kommer fra en almindelig grundskole (se Figur 45).

Figur 44: Frafald fordelt på om de unge kommer fra 9. eller 10. klasse



Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i Syddanmark, som startede på hhv. en gymnasial og erhvervsfaglig uddannelse i skoleårene 2021-2023, og som afbrød uddannelsen inden for 12 måneder. Dette fordelt på om de unge kommer fra 9. eller 10. klasse.
Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 45: Frafald fordelt på om de unge har gået på efterskole



Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i Syddanmark, som startede på hhv. en gymnasial og erhvervsfaglig uddannelse i skoleårene 2021-2023, og som afbrød uddannelsen inden for 12 måneder. Dette fordelt på om de unge har gået i efterskole eller ej.

Kilde: Pluss på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

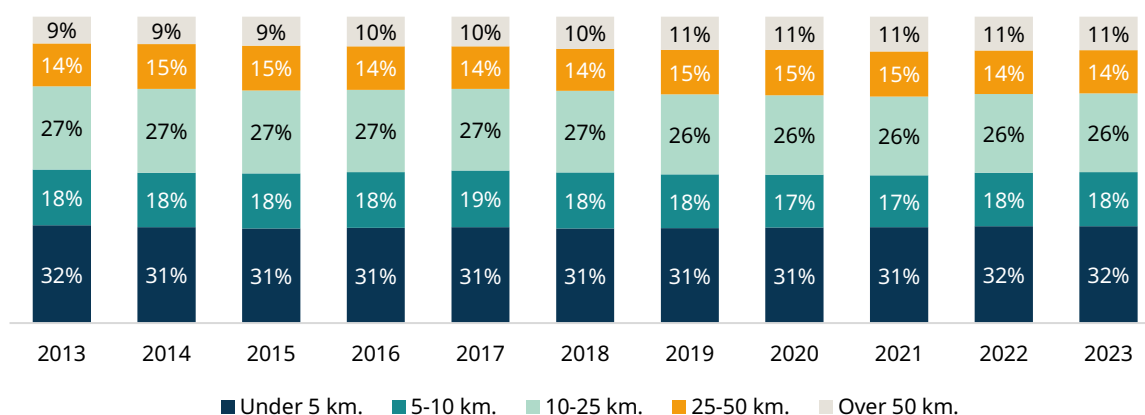
9 Afstand til ungdomsuddannelser

Afstanden til en ungdomsuddannelse kan spille en rolle for unges valg og for deres mulighed for at gennemføre uddannelsen. Når uddannelses tilbuddet ligger langt fra hjemmet kan det medføre længere transporttid, højere udgifter og mindre fleksibilitet i hverdagen. Det kan især påvirke unge i landdistrikter, hvor kollektiv transport kan være begrænset, og hvor et valg af en fjernere uddannelse kan betyde, at de må flytte hjemmefra tidligere end andre unge. Samtidig kan fysisk nærhed til et uddannelsessted øge sandsynligheden for, at de unge vælger den pågældende uddannelse og gennemfører forløbet, fordi den daglige logistik er mere overkommelig, og tilknytningen til lokalsamfundet kan bevares.

9.1 Afstand fra den unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de faktisk går på

For de syddanske unge under ét gælder, at omkring 75 % har mellem 0 og 25 kilometer fra deres bopæl til den ungdomsuddannelse, som de går på (se Figur 46). Set over en 10-årig periode har de hverken fået nævneværdigt længere eller kortere. De syddanske unge har nogenlunde samme afstand til deres ungdomsuddannelse som i de øvrige regioner, undtagen Hovedstaden. Samtidig viser figuren, at 11 % har over 50 kilometer til den ungdomsuddannelse, som de går på.

Figur 46: Afstand fra de unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de går på (Syddanmark)

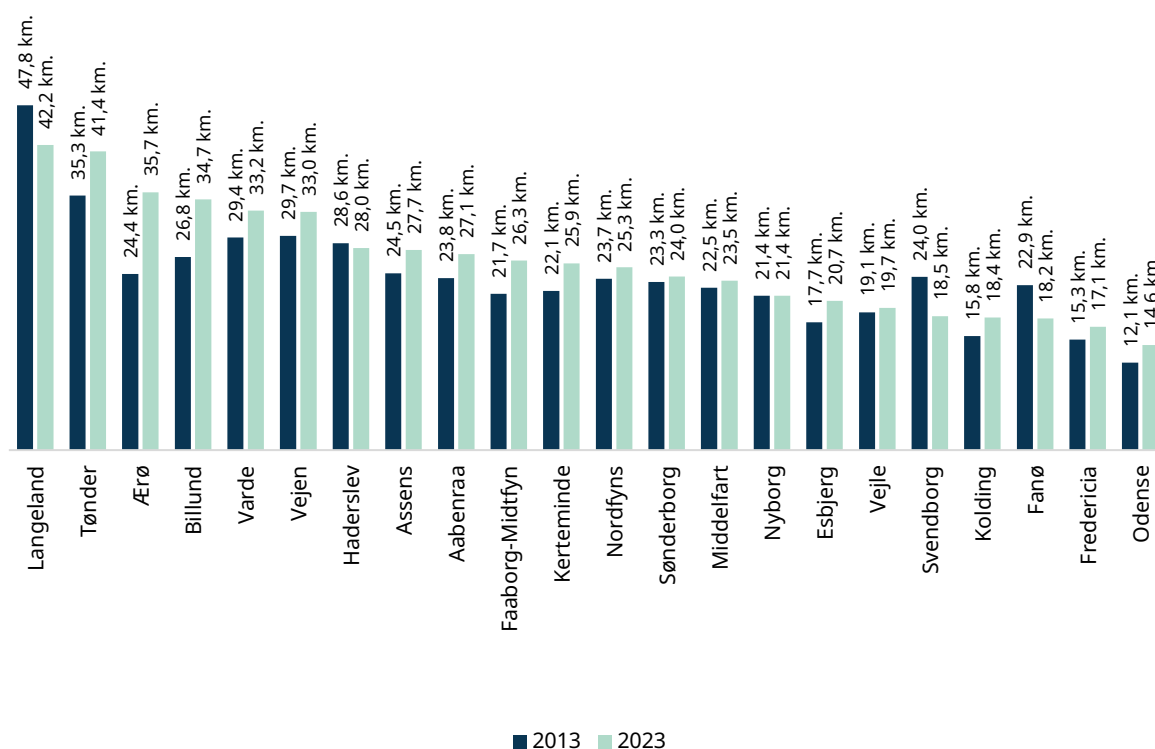


Note: Figuren viser vejafstanden fra de unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de gik på per 30. september i 2013-2023, uanset hvilken region ungdomsuddannelsen er placeret i. Dette for unge med bopæl i Syddanmark.

Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsberegninger fra Danmarks Statistik.

Ikke overraskende er der forskel mellem de syddanske kommuner i forhold til afstand mellem den unges bopæl og den ungdomsuddannelse, som de går på. Som Figur 47 viser, har unge i Odense Kommune gennemsnitligt under 15 kilometer til deres ungdomsuddannelse, mens unge i Trekantområdet, Svendborg, Esbjerg og Fanø gennemsnitligt har lidt under 20 kilometer. De unge på Langeland og Ærø, samt de unge i Tønder og Billund kommuner har længst til deres ungdomsuddannelse.

Figur 47: Afstand fra de unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de går på (bopælskommune)



Note: Figuren viser den gennemsnitlige vejafstand i km fra de unges bopæl til den ungdomsuddannelse, som de gik på per 30. september i 2013 og 2023, uanset hvilken region ungdomsuddannelsen er placeret i. Dette fordelt på syddanske bopælskommune.

Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsregninger fra Danmarks Statistik.

9.2 Afstand til en relevant ungdomsuddannelse nærmere den unges bopæl, end den valgte

De foregående figurer har vist afstanden fra den unges bopæl til den konkrete ungdomsuddannelsesinstitution, som de går på. Det er interessant at se på, om de har relevante uddannelsesinstitutioner nærmere på deres bopæl og dermed har mulighed for at forkorte deres transporttid. En relevant ungdomsuddannelse er defineret som den samme ungdomsuddannelse, som den unge faktisk har valgt. Det vil sige, at går en ung på hf, har vi undersøgt, om den unge har valgt den hf-mulighed, som var nærmest på dennes bopæl.

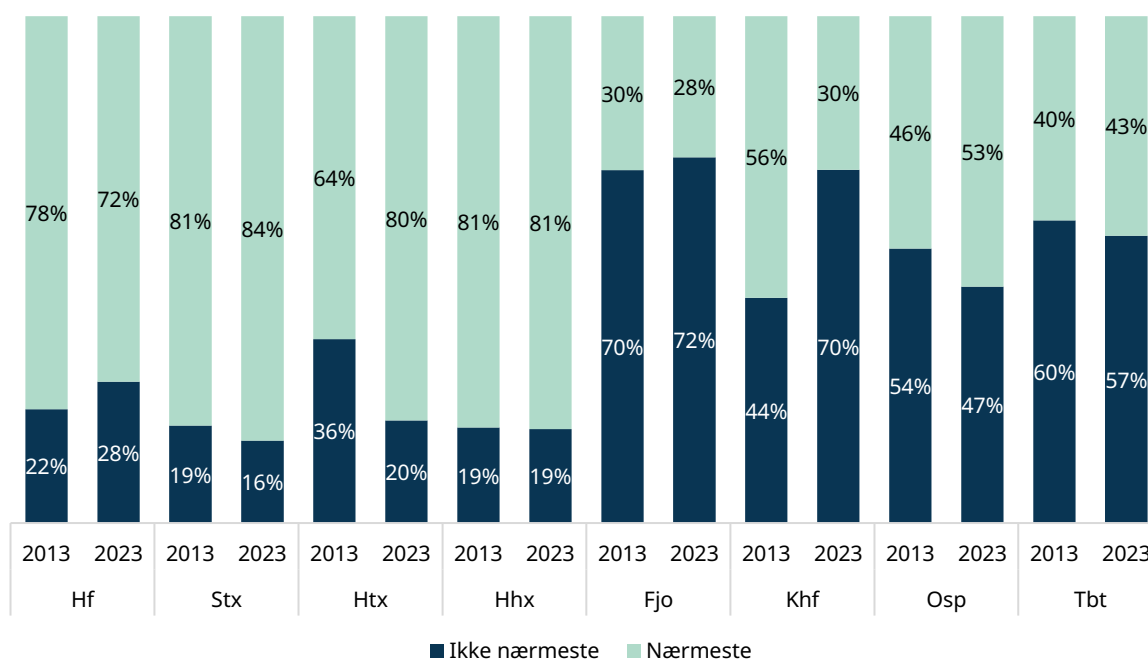
De unge, der vælger en gymnasial uddannelse, tilgår for de flestes vedkommende den institution, der ligger nærmest på deres bopæl, mens hovedparten af de unge, der vælger en erhvervsuddannelse, ikke tilgår den institution, der ligger nærmest (se Figur 48).

Der kan være flere årsager til forskellen mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne. For eksempel har transporttid betydning for fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser⁴, mens det ikke er et fordelingskriterium på erhvervsuddannelserne. Derudover udbyder gymnasierne langt hen ad vejen samme faglige tilbud, hvorfor det på den måde ikke har betydning, hvilket gymnasium den unge tilgår. Anderledes er det for erhvervsskolerne, hvor der kan være forskelle i de tilbud, som de enkelte erhvervsskoler udbyder. Eksempelvis er der

⁴ Transporttid har betydning for fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser. Er der flere ansøgere end pladser, fordeles ansøgerne på baggrund af først prioritet og dernæst transporttid. Udgangspunktet er, at de ansøgere, der har kortest transporttid, får plads på gymnasiet.

uddannelser, hvor grundforløb udbydes på en skole, mens hovedforløb skal tages på en anden skole, hvilket kan få de unge til at søge direkte til en skole, hvor de kan tage både grundforløb og hovedforløb. Samtidig er der uddannelser, som kun kan tages på bestemte skoler, der kan ligge langt væk fra den unges bopæl. Endelig har mange erhvervsskoler et skolehjem, hvor den unge kan bo under uddannelsen, hvorved afstand fra den unges bopæl til skolen ikke får betydning for transporttid mv.

Figur 48: Andel unge, som går på den nærmeste relevante ungdomsuddannelse (opgjort på uddannelser)



Note: Figuren viser andelen af unge, der går på den relevante ungdomsuddannelse, som var nærmest på deres bopæl i årene 2013 og 2023, uanset hvilken region ungdomsuddannelsen er placeret i. Dette for unge med bopæl i Syddanmark og opdelt på de unges faktiske uddannelse. Nærmeste relevante ungdomsuddannelse er defineret som den samme ungdomsuddannelse, som den unge faktisk har valgt. Hvis en ung går på hf, viser figuren, om den unge har valgt den hf-mulighed, som var nærmest på dennes bopæl. Beregningerne er foretaget med to forskellige værktøjer, hvorfor der er lidt variation i afstande, som ellers burde være identiske. Vi antager, at den unge har valgt den nærmeste ungdomsuddannelse, hvis 1) navnet på uddannelsesinstitutionen matcher, eller 2) forskellen mellem den faktiske afstand og afstanden til nærmeste relevante ungdomsuddannelse er mindre end +/- 2 km. For at reducere beregningstiden er afstande ikke beregnet fra de unges præcise bopælsadresser, i stedet har vi inddelt Danmark i kvadratnetceller af 200 meter og beregnet afstanden fra centrum af den celle, som hver bopælsadresse tilhører, til den præcise adresse for hver enkelt uddannelsesinstitution. Det betyder, at der teoretisk er en usikkerhed på maksimalt 141 meter i de beregnede afstande. Fjo = "Fødevarer, jordbrug og oplevelser", Khf = "Kontor, handel og forretningservice", Osp = "Omsorg, sundhed og pædagogik", Tbt = "Teknologi, byggeri og transport". Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsberegninger fra Danmarks Statistik.

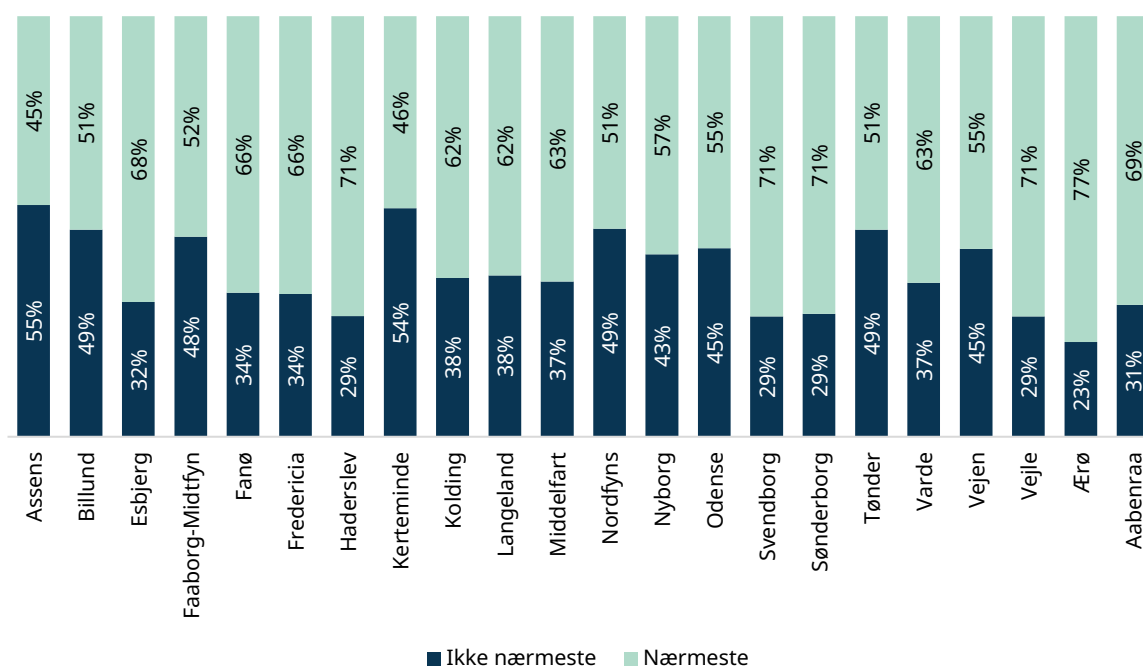
Ser vi på de enkelte syddanske kommuner, er det kun unge med bopæl i Ærø Kommune, som har over 30 kilometer til det nærmeste relevante gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelsessted.

Der er stor forskel på de enkelte kommuner, når vi ser på andelen af unge, der tilgår den relevante ungdomsuddannelse, som er nærmest deres bopæl (se Figur 49). I Assens, Kerteminde, Nordfyns og Tønder kommuner er det cirka halvdelen, som ikke går på det tilbud, som er nærmest deres bopæl, mens særligt unge i Haderslev, Svendborg, Sønderborg, Vejle og Ærø

kommuner er langt mere tilbøjelige til at tilgå nærmeste tilbud.

Muligheden for at vælge et tilbud, der ikke er det nærmeste på ens bopæl, har naturligvis også sammenhæng med, hvor langt der er til "næste tilbud". Samtidig kan der være logistiske årsager til at søge en uddannelsesinstitution, der kilometermæssigt ligger længere væk, men hvor fx bustider passer bedre end til det nærmeste tilbud.

Figur 49: Andel unge, som går på den nærmeste relevante ungdomsuddannelse (opgjort på kommuner)



Note: Figuren viser andelen af unge, der går på den relevante ungdomsuddannelse, som var nærmest på deres bopæl i årene 2013 og 2023, uanset hvilken region ungdomsuddannelsen er placeret i. Dette for unge med bopæl i Syddanmark og opdelt på de unges faktiske uddannelse. Se i øvrigt note til Figur 48. Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsregninger fra Danmarks Statistik.

Afstands betydning for frafald

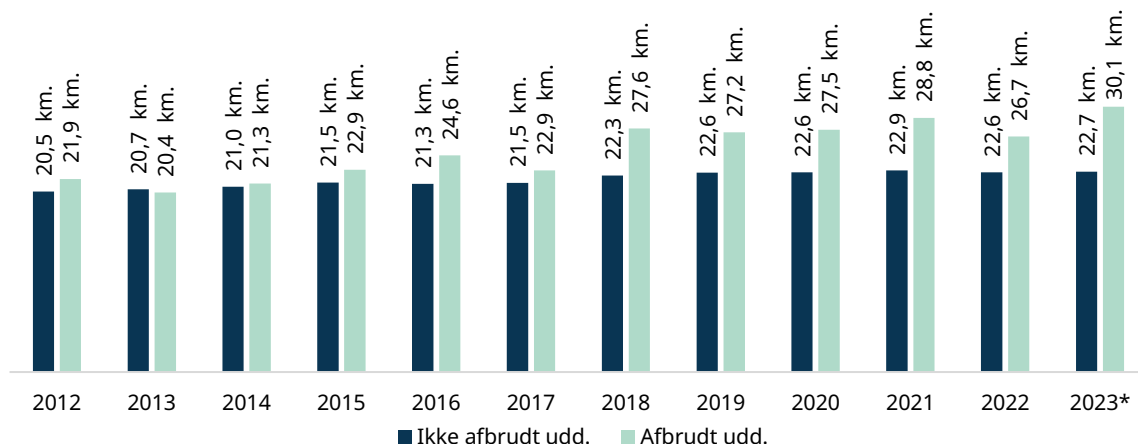
Afstand kan have betydning for, om den unge gennemfører sin uddannelse, men der er mange årsager til frafald - og afstand er ikke en entydig årsag. I 2021 undersøgte Danmarks Statistik sammenhængen mellem frafald og afstand for ungdomsuddannelserne både deskriptivt og i en sandsynlighedsmodel, hvor det er muligt at kontrollere for andre faktorer⁵. Analysen beskriver, at afstanden lader til kun at have en lille betydning for elevens beslutning om at afbryde sin uddannelse i løbet af det første år, når man kontrollerer for en række andre faktorer. Andre faktorer, der har betydning, er elevens generelle motivation og ønske om at gennemføre uddannelsen, og frafald kan skyldes mange faktorer, som fx problemer med at følge med fagligt, manglende trivsel på uddannelsen eller problemer i hjemmet - og ikke blot, hvor langt den enkelte elev har til sin uddannelse.

Denne analyse viser, at afstand kan have en mindre betydning for, om de syddanske unge gennemfører deres uddannelse, da de unge, der afbryder deres uddannelse, gennemsnitligt har lidt længere til den ungdomsuddannelse, de går på, end dem, der ikke afbryder (se Figur 50). Forskellen er dog ikke så stor, at den i sig selv kan forklare frafaldet. I 2022 havde dem, der afbrød

⁵ DST Analyse, 20. maj 2021: Er der en sammenhæng mellem frafald på ungdomsuddannelserne og afstand?, Nikolaj Kær Schrøder Larsen, Mikkel Jonasson Pedersen og Kasper Marc Rose-Nielsen

deres uddannelse, i gennemsnit 26,7 kilometer i vejafstand, mens dem, der ikke afbrød, havde 22,6 kilometer.

Figur 50: Vejafstande for unge, der afbryder deres ungdomsuddannelse



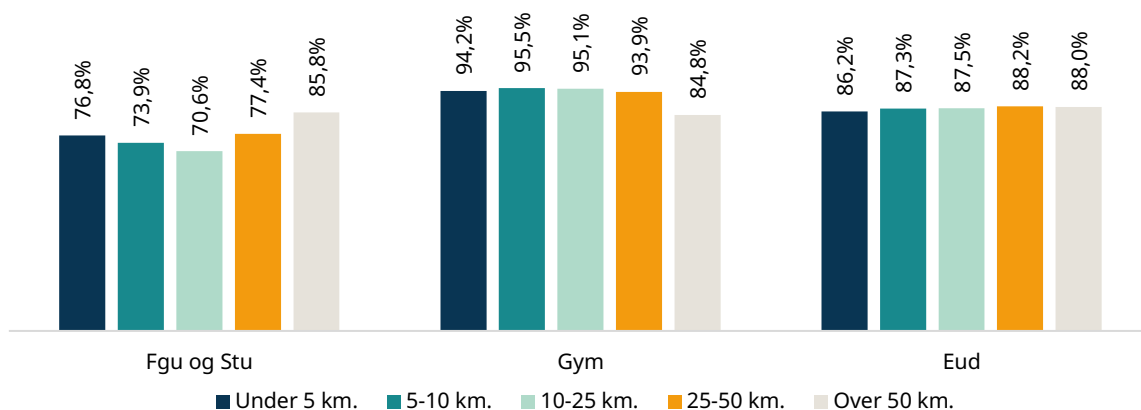
Note: Figuren viser den gennemsnitlige vejafstand i km fra de unges bopæl til den ungdomsuddannelse, de gik på per 30. september i 2012-2023 for unge med bopæl i Syddanmark, uanset hvilken region ungdomsuddannelsen er placeret i. Dette fordelt på om de har afbrudt den ungdomsuddannelse, de var i gang med på statustidspunktet. Unge, som i de senest tilgængelige data stadig var i gang med deres ungdomsuddannelse, er medtaget som ikke-afbrudte. Dette er særligt relevant for 2023, og tallene for 2023 vil derfor sandsynligt ændre sig, når de unge er lidt længere på deres uddannelser og har haft længere tid til at falde fra.

Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsberegninger fra Danmarks Statistik.

Den betydning afstand kan have, er forskellig, når vi ser på de enkelte uddannelser (se Figur 51).

På erhvervsuddannelserne ses der ingen betydning i relation til afstand. Faktisk er frafaldet en smule mindre blandt dem med længst til deres uddannelse. Også for elever på FGU og STU er der en svag tendens til, at frafaldet er mindst hos dem, der har længst til deres uddannelse. På gymnasiale uddannelser sker der først noget med frafaldet for unge med mere end 50 kilometer til deres uddannelsessted. Cirka 15 % af elever med mere end 50 kilometer har afbrudt deres uddannelse, hvilket er markant højere end de 5-6 % af eleverne med kortere end 50 kilometer, som afbryder deres uddannelse.

Figur 51: Vejafstande for unge, der ikke har afbrudt den ungdomsuddannelse, de var i gang med per september 2022



Note: Figuren viser andelen af unge med bopæl i Syddanmark, som med de senest tilgængelige data ikke har afbrudt den ungdomsuddannelse, som de var i gang med per 30. september 2022. Dette fordelt på typen af ungdomsuddannelse og vejafstanden fra de unges bopæl til deres ungdomsuddannelse. Unge uden afbrud på deres ungdomsuddannelse dækker både unge, som har fuldført deres ungdomsuddannelse, og unge, som stadig er i gang (og derfor fortsat kan afbryde den). Eksempel på aflæsning af figuren er, at af alle elever med over 50 kilometer til det gymnasium, de går på, er der 84,8 %, som ikke har afbrudt deres uddannelse, og dermed 15,2 %, der har afbrudt deres uddannelse.

Kilde: Pluss på baggrund af data og afstandsberegninger fra Danmarks Statistik.

Bilag 1 Unge fordelt på sogne i 2025, 2030 og 2035





Om PLUSS

Pluss arbejder for et tillidsbåret samfund, hvor tillid erstatter behovet for kontrol og dokumentation. Vi hjælper vores kunder med at skabe forudsætninger for tillid gennem klar **retning**, effektiv **handling** og løbende **læring**. Vi arbejder altid i tæt samarbejde med vores kunder og partnere, ofte i rollen som kritiske venner, der udfordrer og støtter. Siden 2001 har kunder fået rådgivning, hjælp og ekspertise fra vores 25 konsulenter, fordelt på kontorerne i Aarhus og København.

